SOBOTA
5 września 2009
rocznik LXIV ◆ nr 106
cena 9 kč
tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

Ludu GŁOS
GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

ARTYŚCI ZAOLZIA na str. 6:

Dwa anioły i sztalugi

Gest pojednania

Wypowiedzią prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego o „polskim zaolziańskim grzechu", czyli zajęciu w 1938 roku Zaolzia, są zaskoczeni nie tylko Czesi.

– *Mam nadzieję, że wypowiedź prezydenta Lecha Kaczyńskiego o „polskim zaolziańskim grzechu" nie jest zapowiedzią innego grzechu, który Polska może popełnić wobec Zaolzia. Grzechu zaniechania – zaniechania wparcia politycznego i moralnego dla Polaków z Zaolzia* – powiedział „Głosowi Ludu" prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek. W ten sposób skomentował słowa prezydenta Kaczyńskiego, wypowiedziane podczas wtorkowej uroczystości z okazji 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej na Westerplatte, a także wywiad ambasadora RC w Warszawie, Jana Sechtera, który pojawił się w czwartkowym numerze polskiego „Dziennika".

Prezydent Lech Kaczyński uznał w trakcie uroczystości na Westerplatte, że okupacja przez Polskę Zaolzia w 1938 roku była „grzechem". – *Potrafimy się w Polsce przyznać do tego grzechu i nie szukać usprawiedliwień. (...) Naruszenie integralności Czechosłowacji było błędem (...). Naruszenie integralności jest złem także dzisiaj. Mieliśmy okazję się o tym przekonać w zeszłym roku* – ocenił.

Ambasador Sechter powiedział, że dla jego rodaków było to „zaskoczenie", bo nikt jeszcze takiego gestu wobec Czech przy tylu zagranicznych gościach nie wykonał. – *Ta deklaracja oznacza ostateczne rozwiązanie tego problemu, postawienie kropki nad „i". Do tej pory przecież część historyków traktowała okupację Zaolzia jako rodzaj rewanżu za – ich zdaniem – niesprawiedliwe dla Polski zapisy Traktatu Wersalskiego* – powiedział ambasador Czech. Czeski dyplomata przypomniał, że rok temu, *w 70. rocznicę podziału Czechosłowacji prezydenci Kaczyński i Klaus byli na Zaolziu, które my nazywamy Ziemią Cieszyńską. I zapowiedzieli, że emocje historyczne nie mogą stanowić obciążenia dla naszych dwustronnych stosunków politycznych.* Na pytanie, czy spodziewa się oficjalnej reakcji ze strony czeskiego prezydenta, Sechter odpowiedział: – *Dyplomacja potrzebuje pewnej dramaturgii, nie mogę więc wszystkiego ujawniać. Jednak w przyszłym tygodniu w Sopocie spotkają się prezydenci Grupy Wyszehradzkiej i Václav Klaus z pewnością się do deklaracji Lecha Kaczyńskiego odniesie.* Dodał też, że *ludzie wiedzą, że w chwili, gdy Niemcy rozpoczęli akcję okupacji Czechosłowacji, polskie władze postawiły ultimatum naszym władzom. Dlatego wczorajsza deklaracja prezydenta Kaczyńskiego wywołała duże echo w czeskich mediach. Ale jednocześnie ludzie wiedzą, że już kilka miesięcy później sama Polska znalazła się w bardzo trudnej sytuacji, była zagrożona atakiem Niemiec. Już wtedy niechęć między naszymi narodami została niejako przezwyciężona: czeski i polski wywiad podjęły bliską współpracę, a nasze rządy na obczyźnie w Londynie później dobrze współdziałały.*

Fot. TOMASZ WOLFF

Prezydent Kaczyński wypowiedział niezwykle mocne słowa, które bardzo cenimy. Nikt jeszcze takiego gestu wobec Czech w obecności tylu zagranicznych gości nie wykonał. Ta deklaracja oznacza ostateczne rozwiązanie tego problemu, postawienie kropki nad i.

Jan Sechter, ambasador RC w Warszawie

Wypowiedź prezydenta Kaczyńskiego pozytywnie ocenia też czeski politolog Tomáš Jarmara z Uniwersytetu Ostrawskiego. – *Jest to gest pojednania, pragnienie przezwyciężenia wszystkich historycznych reminiscencji, które mogłyby nadal budzić pewne napięcia w stosunkach polsko-czeskich. Widzę to jako pojednawczy gest ze strony polskiej w czasach, kiedy próbujemy razem budować wspólną Europę. Uważam, że nie należy wciąż powracać do przeszłości, musimy patrzeć w przyszłość.*

A co sądzą o wspomnianych wypowiedziach zaolziańscy historycy? Bogdan Małysz: – *Zaskakuje ta otwartość, ta jednoznaczność określenia, to bezpośrednie wartościowanie, które rzadko bywa częścią składową języka dyplomacji.*

Dokończenie na str. 3
Więcej na ten temat oraz co Putin mówił o Zaolziu – na str. 4

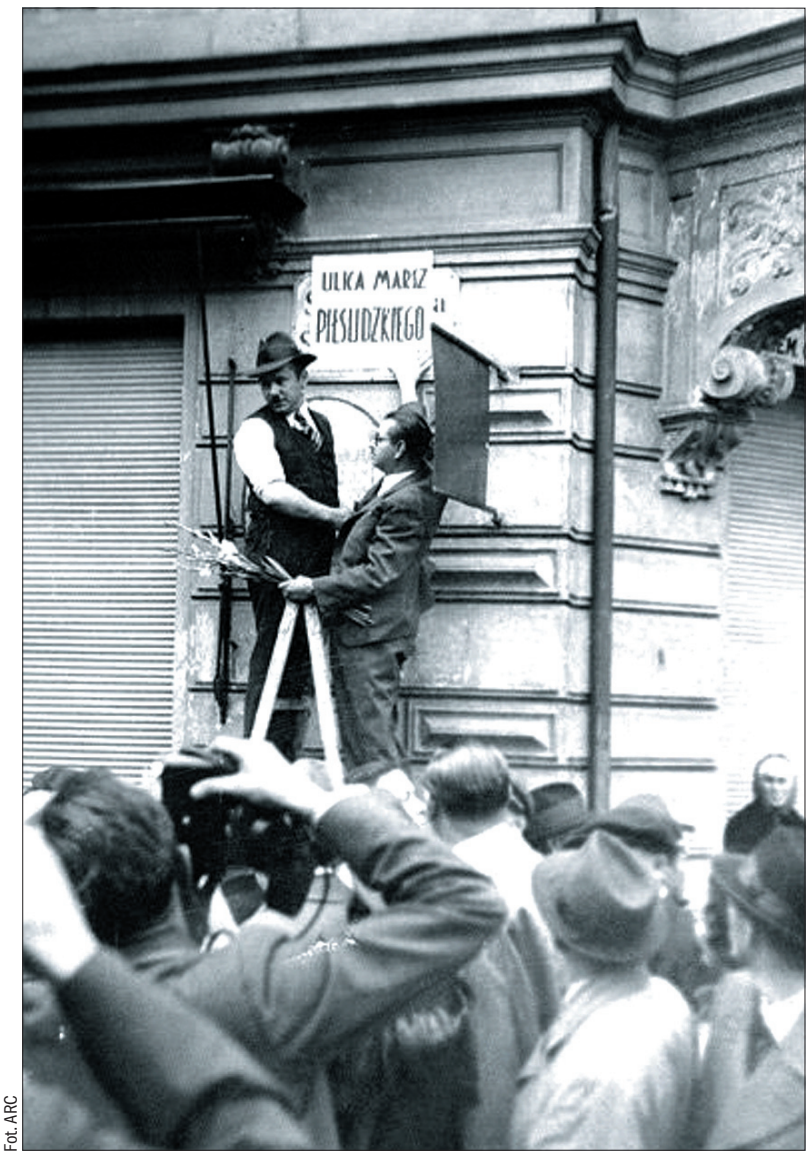

Fot. ARC

2 października 1938 roku. Zaraz po zajęciu Zaolzia przez polskie wojska, administracja zarządziła zmianę nazw ulic. Na zdjęciu ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zaolzie w roku 1938

Zaolzie zostało przyłączone do RP w październiku 1938. Polska wykorzystała okazję i w czasie nacisków Hitlera na Czechosłowację przekazała Czechom ultimatum, w którym żądała oddania Zaolzia. Rząd czechosłowacki zgodził się spełnić polskie warunki. Po uzgodnieniu spraw związanych ze zmianami granicznymi na Zaolzie wkroczyły, witane przez polską społeczność, 35-tysięczne oddziały Wojska Polskiego. Podczas zajmowania Zaolzia doszło do konfliktów z Niemcami (Bogumin), którzy także chcieli uzyskać niektóre tereny, lecz Polacy wyprzedzili żołnierzy niemieckich. **(kor)**

reklama

Potrzebny Ci angielski?
Najwyższy czas na zgłoszenia
Skorzystaj z naszej oferty
JAZYKOVÉ STUDIO
ABC Simple English
PRO DĚTI I DOSPĚLÉ
kursy 2009/2010
▶ dzieci, młodzież, dorośli
▶ zajęcia grupowe oraz indywidualne
DZWOŃ: 728 756 623
e-mail: abc.english@seznam.cz
GL-484

POGODA

sobota	niedziela poniedziałek
dzień: 16 do 20°C	dzień: 14 do 20°C
noc: 12 do 8°C	noc: 12 do 8°C
wiatr: 4-9 m/s	wiatr: 3-7 m/s

09106
9 771212 422065

reklama

ERLEN
Wykonujemy:
▶ budowy domów pod klucz
▶ wentylowane elewacje linkierowe (klinger)
▶ ocieplanie styropianem
▶ flizowanie, tynki, regips
☎ 775 110 878, p. Szkucik
www.erlen.cz
GL-574

BOHEMIACOAL® s.r.o.
Oferujemy korzystne sezonowe ceny w naszych zakładach:
ČESKÝ TĚŠÍN, Rybářská ulice (STAVEBNINY U PŘEHRADY)
- Koks, węgiel czarny i brunatny, brykiety RFN
- Materiały budowlane, żwiry, piaski
- Architektura ogrodowa
- Korzystny wynajem lokali magazynowych i warsztatowych

Tel. 733125276, 558711598 osoba odpowiedzialna p. Klimpar

TŘINEC, Frýdecká (AREÁL TRITREG)
- Koks, węgiel czarny i brunatny, brykiety RFN
- Żwiry, piaski, cement, wapieniec

Tel. 558 339 081 p. Maroszová

Teraz sprzedajemy również ***w sobotę***.
Skorzystajcie z naszej oferty atrakcyjnych cen.
www.bohemiacoal.cz
GL-534

Do urn w listopadzie?

Zdaniem czołowych czeskich polityków przedterminowe wybory do Izby Poselskiej Parlamentu RC mogłyby się odbyć nie w październiku, lecz miesiąc później, najprawdopodobniej w pierwszy weekend listopada. O tym, że do urn mieszkańcy Republiki Czeskiej nie udadzą się jak wcześniej zaplanowano – 9-10 października, zadecydował Trybunał Konstytucyjny, zawieszając dekret prezydenta Václava Klausa, określający ten termin. Stało się tak dlatego, że niezależny deputowany Miloš Melčák poskarżył się, że wcześniejsze przerwanie kadencji łamie jego prawo wykonywania funkcji posła przez całe cztery lata.

O rozpisaniu przedterminowych wyborów na 9 i 10 października zadecydowała Izba Poselska po uchwaleniu 24 marca wotum nieufności wobec centroprawicowego gabinetu Mirka Topolánka. 8 maja władzę objął rząd fachowców premiera Jana Fischera. Na to rozwiązanie zgodziły się wszystkie partie.

Po orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego czescy politycy podjęli rokowania na temat możliwości rozwiązania kryzysu politycznego. Decyzja Trybunału może bowiem spowodować wielkie straty finansowe, gdyż partie polityczne już zainwestowały w kampanie wyborcze. Zdaniem ekonomistów, przedłużająca się niepewność co do wyborów parlamentarnych może też źle wpłynąć na kurs korony oraz pozycję Czech w międzynarodowych rankingach. Niektóre z zagranicznych inwestycji RC może nawet stracić.

Podczas spotkania u prezydenta Klausa szefowie partii oraz obu izb parlamentu mówili m.in. o zmianie Konstytucji, tak, aby ułatwiła ona rozwiązanie parlamentu i rozpisanie nowych wyborów. O nowelizacji Konstytucji posłowie i senatorzy mogliby głosować już w przyszłym tygodniu. W myśl proponowanych zmian, do samorozwiązania Izby Poselskiej potrzeba by było głosów 120 z 200 posłów.

(kor)

Nowe, a już zniszczone

W kwietniu weszło w życie rozporządzenie Ministerstwa Transportu RC, według którego tablice oznaczające początek i koniec gminy w języku mniejszości narodowej muszą wyglądać tak samo, jak tablice czeskie. Tam, gdzie wiszą starsze, niebieskie tablice z nazwą miejscowości, będą musiały być stopniowo zastąpione nowymi, białymi. Pierwsze takie tablice zawisły w poniedziałek w Trzycieżu. Niestety, na drodze prowadzącej do Śmiłowic i Rzeki, już w czwartek zostały zniszczone. W innych miejscach – na granicy z Gnojnikiem, Ropicą i Wielopolem wczoraj były nietknięte.

Fot. DANUTA CHLUP

W poniedziałek zawisły w Trzycieżu polskie tablice oznaczające początek i koniec gminy. Na granicy ze Śmiłowicami już w czwartek zostały zamazane.

– *To wstyd* – skomentował chuligański wybryk wójt Stanisław Plekanec. – *Złożyłem zawiadomienie na policję.* Wczoraj pracownicy gminy starali się wyczyścić napisy. Tablice oznaczające początek i koniec terenu zabudowanego należą do kategorii obiektów użyteczności publicznej – *Ich uszkodzenie jest czynem karalnym. Sprawcy, jeżeli zostanie wykryty, grozi kara pozbawienia wolności do 3 lat* – powiedział naszej gazecie rzecznik policji w Frydku-Mistku, Ivan Žurovec.

Trudno powiedzieć, czy za incydentem stoi zwykły wandal, czy też niezadowolony mieszkaniec Trzycieża lub Śmiłowic. – *Ciekawe, że tablice zostały zamazane w niecały tydzień po tym, jak Śmiłowice odwiedził przewodniczący Parlamentu Europejskiego, Jerzy Buzek* – zastanawia się wójt Śmiłowic, Gustaw Chwistek. – *W naszej gminie mniejszość polska również chce wprowadzić w życie swe prawo do podwójnego nazewnictwa. Czego możemy się spodziewać, kiedy polskie tablice wjazdowe zawisną u nas – „tylko" ich zamazania, czy może fizycznej likwidacji?*

W Trzycieżu już wcześniej wprowadzono podwójne nazewnictwo na budynkach publicznych i drogowskazach. Za wnioskiem komisji ds. mniejszości narodowych, by umieścić również polskie tablice wjazdowe, głosowało sześciu z siedmiu radnych. Były wójt Jaroslav Molin wstrzymał się od głosowania. **(dc)**

ZŁOTÓWKA ZACZNIE ODRABIAĆ STRATY...

Koniec silnej korony

Polska jako jedyny kraj w Unii Europejskiej zanotował dodatni wzrost gospodarczy w ostatnim kwartale. Kraj nad Wisłą pobił takie tygrysy europejskie, jak Irlandię, Francję czy Niemcy. Co ten wynik oznacza dla Polski, jakie ma to przełożenie na gospodarki innych krajów, zapytaliśmy Pawła Majtkowskiego, głównego analityka z Finamo.

Tak dobrego wyniku chyba mało kto się spodziewał. Co on oznacza dla przeciętnego Kowalskiego?

Tak naprawdę ten wzrost gospodarczy to wskaźnik tego, że nasza gospodarka ma się dobrze. Dla zwykłego Kowalskiego oznacza na pewno szansę na lepszą sytuację na rynku pracy. Wiele mówiło się o tym, że jesienią dużo firm będzie zwalniać pracowników, teraz widać, że wzrost gospodarczy powoduje, iż prawdopodobnie większości tych zwolnień nie będzie. Na pewno więc jesień pod względem bezrobocia nie będzie tak zła, jak jeszcze niedawno prognozowaliśmy. Gospodarki krajów leżących dookoła Polski mają się znacznie, znacznie gorzej.

Ale to w Czechach płaca minimalna jest wyższa niż w Polsce, a korona jest silniejsza w stosunku do złotówki. Skąd się to bierze?

Dziś najbardziej tracą te gospodarki, które opierają się na eksporcie. Gospodarka czeska jest dużo bardziej oparta na eksporcie niż nasza. Poza tym my mamy bardzo duży rynek wewnętrzny, i to Polacy konsumpcją powodują, że ten wzrost gospodarczy jest wyższy. Powinien przyczynić się w perspektywie kilku miesięcy do poprawy kursów. Złotówka powinna umacniać się wobec większości walut europejskich, w tym także czeskiej korony. Wydaje się, że ten parytet znacznego zwiększenia siły nabywczej Czechów wobec Polaków, powinien się zmienić. Już wkrótce to Polacy powinni zarabiać więcej od Czechów w przeliczeniu na euro.

To proste

Na polsko-czeskiej granicy wszystko jest proste. Wysoki kurs korony sprawił, że Czesi szturmują polskie sklepy, w kierunku odwrotnym jednak takiego ruchu nie ma. Nakręcają więc po części polską gospodarkę. Kiedy różnica kursów się zmieni, Polacy będą robić zakupy za Olzą, pompując czeską gospodarkę, podnosząc ich wskaźniki... **(wot)**

Fot. ARC

Paweł Majtkowski

Jakich więc kursów możemy spodziewać się pod koniec roku?

Sądzę, że kurs euro pod koniec roku powinien wynosić 3,7-3,8 euro. To powinno przełożyć się na spadek kursu franka do wartości 2,4--2,5, co odciąży wielu Polaków spłacających kredyt w tej walucie.

Rozmawiał: (wot)

KRÓTKO

100 tysięcy wiernych

PRAGA (r) – 100 tys. wiernych zapowiedziało swój udział w dwóch mszach z Benedyktem XVI. 70 tys. spodziewanych jest w Brnie na Morawach i 30 tys. w podpraskim Starym Bolesławcu. Papież odwiedzi RC w dniach 26-28 września.

Rzeźby dla przedszkoli

HAWIERZÓW (dc) – Zakończyło się sympozjum rzeźbiarskie „Nowe oblicze hawierzowskiej lipy". Pięciu rzeźbiarzy pracowało z dłutem przez cały tydzień w samym centrum miasta, na Placu Republiki. Z lip, które zostały wycięte podczas przebudowy Alei Głównej i zastąpione młodymi grabami, powstało dziesięć ulubionych przez dzieci postaci bajkowych i zwierząt – wodnik, krecik, rusałka, krokodyl i inne. Upiększą one ogrody pięciu hawierzowskich przedszkoli.

Słuchacze MUR-u spotkali się tradycyjnie w auli Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie.

Pierwszy MUR po wakacjach

Gościem czwartkowego wykładu Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego był historyk dr Wojciech Boruch. Wygłosił wykład pod tytułem: „Sytuacja polityczna i militarna Czechosłowacji w przededniu układów monachijskich". Na słuchaczy MUR-u czeka w tym roku kilka nowości, na przykład wprowadzenie dyskusji internetowej oraz wydanie publikacji zawierającej wszystkie wykłady. Tak, jak i w poprzednim roku, planowana jest wycieczka edukacyjna. **(ep)**

reklama
GL-032
»gazetacodzienna.pl
Śląsk Cieszyński on-line

NOWA USTAWA O JĘZYKU WZBUDZA OGROMNE KONTROWERSJE I RODZI NAPIĘCIA

Słowak, Węgier – nie bratanki?

– *Ta ustawa nie ma sensu i tylko tworzy napięcia między ludźmi, którzy żyją obok siebie w pokoju* – tymi słowami Peter Pázmány, polityk ze słowackiej opozycyjnej Węgierskiej Partii Koalicyjnej ocenił nową ustawę o języku, która weszła w życie 1 września. Przeciwko ustawie protestowało we wtorek w Dunajskiej Stredzie na południu Słowacji ok. 7 tys. przedstawicieli mniejszości węgierskiej. Ustawa nie podoba się jednak nie tylko słowackim Węgrom. Wcześniej wypowiedział się na jej temat także przewodniczący Parlamentu Europejskiego, Jerzy Buzek. – *Ta sprawa nie tylko szkodzi Węgrom, ale również duchowi integracji europejskiej oraz ideałom demokracji* – powiedział w sierpniu pochodzący z Zaolzia polityk dla francuskiego dziennika „Le Monde".

Ustawa językowa na Słowacji nie podoba się także Polakom z Zaolzia. Prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, powiedział nam, że to ustawa bardzo nieszczęśliwa. – *Mogło się oczywiście stać, że na terenach zamieszkałych przez mniejszość węgierską czasami jakiś Słowak nie potrafił się dogadać w urzędzie z węgierskim urzędnikiem lub na odwrót. Nowa ustawa jednak takich spraw nie rozwiązuje. Wprost przeciwnie – może doprowadzić do jeszcze większych napięć i nieporozumień, do chaosu. Miejmy nadzieję, że u nas nikt nie wystąpi w parlamencie z projektem podobnej ustawy. Mamy to szczęście, że języki polski i czeski są językami pokrewnymi i łatwiej nam się porozumieć. To nie to, co Węgier ze Słowakiem* – powiedział nam prezes Szymeczek.

Fot. ARC

W jednym z artykułów w dzienniku „Sme" słowacki premier Robert Fico napisał: – Ustawa nie zostanie uchylona, nie jesteśmy w cesarstwie węgierskim.

Z kolei Władysław Niedoba, pierwszy wiceprezes Ruchu Politycznego „Coexistentia-Wspólnota" poinformował naszą gazetę, że Węgierska Sekcja Narodowa „Wspólnoty" wystosowała w sprawie ustawy protest do posłów Słowackiej Rady Narodowej. – *Do tego listu dołączyli się także wszyscy członkowie Polskiej Sekcji Narodowej. Jesteśmy solidarni z naszymi węgierskimi przyjaciółmi. Uważamy zresztą, że ustawa o języku dyskryminuje wszystkie mniejszości na Słowacji, nie tylko węgierską.*

Nową ustawę, umożliwiającą karanie grzywną sięgającą 5 tys. euro za używanie innego języka niż słowacki w instytucjach publicznych, krytykuje, oczywiście, Budapeszt. Zdaniem premiera Węgier, Gordona Bajnaia, *ustawa w sposób wyraźny szkodzi mniejszości węgierskiej na Słowacji, a także stosunkom Słowacji z Węgrami.* Słowacy bronią się, twierdząc, że nie dyskryminuje ona Węgrów, bo dotyczy także innych języków obcych. W jednym z artykułów w dzienniku „Sme" słowacki premier Robert Fico napisał: „Ustawa nie zostanie uchylona, nie jesteśmy w cesarstwie węgierskim".

Premierzy Bajnai i Fico mają się spotkać 10 września, po węgierskiej stronie granicy. Jednym z tematów ma być właśnie ustawa o języku. A także incydent z 21 sierpnia, kiedy to na moście granicznym w Komarnie zatrzymano prezydenta Węgier, László Sólyoma. Prezydent, który chciał wziąć udział w odsłonięciu w Komarnie pomnika patrona Węgier, św. Stefana, dowiedział się od szefa policji Słowacji, państwa też będącego w Unii Europejskiej, że nie jest mile widziany na Słowacji, bo rozbudza waśnie narodowe.

Jednak ani sprawa z Komarna, ani wypowiedź szefa Parlamentu Europejskiego Jerzego Buzka na temat ustawy o języku, nie poruszyła sumienia żadnej z unijnych instytucji. Komisja Europejska ustami rzecznika Michaela Manna uznała „prezydencki incydent" za „sprawę dwustronną". Jak napisała „Gazeta Wyborcza", *unijni dyplomaci przyznają, że sprawa traktowania mniejszości węgierskiej na Słowacji jest zbyt delikatna, by podnosić ją na wspólnotowym forum.*

Zaś eurodeputowany i były szef Komisji Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego, Jacek Saryusz-Wolski powiedział: „Były wakacje, a poza tym unijne młyny mielą powoli". Jego zdaniem, interpelacji poselskich w Strasburgu w sprawie słowackiej ustawy należy się spodziewać we wrześniu.

Ale Węgrom takie tłumaczenie nie wystarcza. Niedawno lewicowy dziennik „Népszabadság" skarżył się na milczenie Europy. – *UE zdecydowała się na sankcje dyplomatyczne, kiedy Austriacka Partia Ludowa weszła w koalicję z populistą Jörgiem Haiderem. Sankcje okazały się nieuzasadnione i nieskuteczne, ale przynajmniej były pouczające. No bo kiedy Ján Slota, dwakroć bardziej nacjonalistyczny i rasistowski niż Haider, wszedł do rządu Roberta Ficy, UE nie zajęknęła się o tym ani słowem* – napisała gazeta. **(kor)**

Gest pojednania

Dokończenie ze str. 1

Dyplomatyczna była ta wypowiedź jedynie w tym sensie, że zbliżała stanowisko Polski do stanowiska Rosji i Czech (znowu ponad naszymi głowami).

Józef Szymeczek, podkreślił: – *Jeśli jest już mowa o krzywdach, które Polacy wyrządzili Czechosłowacji, trzeba przypomnieć krzywdy i grzechy popełnione na Polakach przez stronę czeską. I to przede wszystkim grzech pierwotny, dziedziczny – wytyczenie polsko-czechosłowackiej granicy na Śląsku Cieszyńskim przy pomocy bagnetów. Prezydent Kaczyński, premier Rosji Władimir Putin i ambasador Sechter wykorzystują Zaolzie w swojej wielkiej polityce. Ale przypominają o Zaolziu przedmiotowo, mówią o nas znów ponad nami, wtedy, gdy im to pasuje. Uważam zatem, że trzeba by było wywołać poważną dyskusję na temat Zaolzia, zorganizować konferencję naukową, a nawet cykl konferencji o Zaolziu w kontekstach europejskich.*

JACEK SIKORA

MOIM ZDANIEM

Siedź i nie waż się ruszyć!

Kto się urodził na Zaolziu, ten do śmierci powinien na nim zostać. Bo jeżeli się ruszy, to zasługuje na to, by być wyklętym przez prawowitych Zaolzian. Archaizm? Niekoniecznie. Właśnie w ten sposób, z odrobiną przesady, można by określić poglądy niektórych naszych współziomków. Ostatnio pewien czytelnik skrytykował nas za to, że w takich rubrykach, jak „Poznajmy się" czy „Witamy" przedstawiamy w „sympatyczny i usprawiedliwiający sposób" osoby, które opuściły Zaolzie. Jego zdaniem, przyspieszamy tym tylko negatywny proces opuszczania przez młodych rodzinnych stron.

Wiem, że podobne spojrzenie na „zaolziańską wierność" nie jest niczym wyjątkowym. Oczywiście szkoda, że młodzi, energiczni i zwykle wykształceni ludzie wyjeżdżają do Pragi, Berlina czy Nowego Jorku, zamiast u nas śpiewać w chórze i posyłać dzieci do naszej polskiej szkoły. Sęk w tym, że jest to proces zupełnie naturalny w całej Europie i na całym świecie. Jeżeli zaczniemy przekonywać naszą młodzież, że na Zaolziu jest to zabronione, to nie dość, że tego nie zmienimy, ale jeszcze umocnimy w niej przekonanie, że Zaolzie to taki skansen, z którego najlepiej uciec. Zresztą według niektórych Polaków z Zaolzia zdrajcą jest nawet ten, kto po studiach zostanie w Polsce. To już nie wymaga komentarza.

Przyznam się, że się cieszę, kiedy do rubryki „Witamy" dociera zdjęcie dziecka spoza oceanu czy chociażby znad Wełtawy. Miło, że jego rodzice, choć wyjechali z rodzinnych stron, chcą się za pośrednictwem naszej gazety pochwalić przed znajomymi swym potomstwem. Wierzę, że większość naszych Czytelników przyjmuje to nie ze zgorszeniem, lecz z sympatią.

danuta.chlup@glosludu.cz

W KRZYWYM ZWIERCIADLE

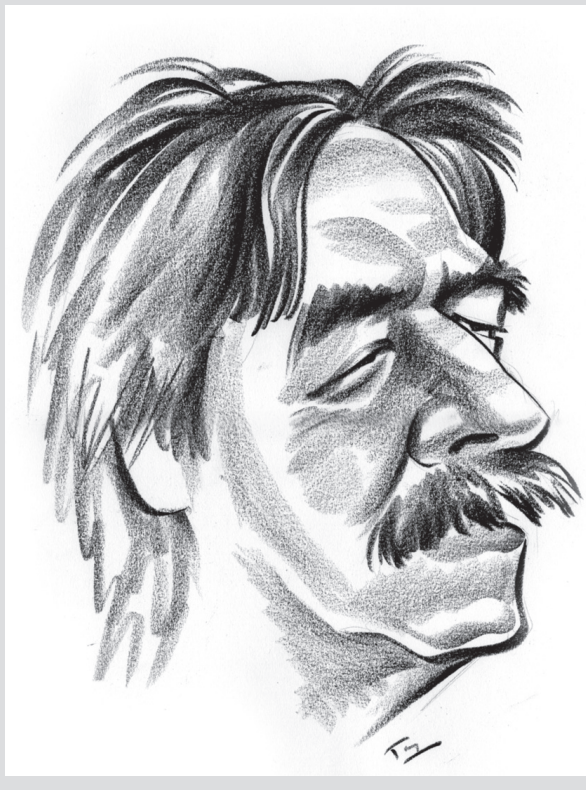

Rys. TIGRAN VARDIKYAN

JAROMÍR NOHAVICA,
piosenkarz folkowy

FREAK SHOW

FELIETON DARKA JEDZOKA

Niech odżyją giganci Zaolzia!

To po prostu musiało się stać. W Internecie pojawiły się ujęcia Michaela Jacksona – żywego, zdrowego, pełnego energii i ochoty na spotkania z dziećmi! Król popu dołączył więc do pokaźnego grona żywych-umarłych i stanął dumnie u boku Elvisa, Jamesa Deana czy Jima Morrisona. Wymieniam tutaj zaledwie kilku członków dywizji „szołbiznesu" – a dywizji jest wiele.

Pamiętam nawet, jak w podstawówce burzliwie dyskutowaliśmy na temat artykułu w „Głosie Ludu" – sensacyjna notka prasowa opisywała relację świadka, który widział na własne oczy Hitlera przepływającego na łodzi przez Zatokę Perską (sic!). Skoro Adolf jakoś doklepał do lat 90., to czemu innym nie mogłoby się udać? Pewnie siedzi w jakimś bunkrze ze Stalinem, Pol Potem i Husajnem, gdzie grają na komputerze w krwawą strzelankę w trybie multiplayer.

Swoją drogą ciekawe, że swoją śmierć przeżywają zawsze wyłącznie osoby znane publicznie. Gazety nigdy nie rzucą na główną stronę tematu „Hydraulik z ul. Mosteckiej żyje!" albo „Pogrzeb Zenona L. to szopka!". Ciekawe też, że z zaświatów powracają tylko gwiazdy wielkiego świata – szosy prowadzące do naszego lokalnego życia pozagrobowego są najwidoczniej jednokierunkowe. Nikt ostatnio nie widział Kubisza wałęsającego się wzdłuż Olzy, ani Ondraszka czyhającego za smrekiem, nikt nie słyszał w jabłonkowskich lasach echa hardego „hohoho!". Słowem – mistycyzm i magia dzisiejszego Zaolzia ograniczyła się do demonicznych szkopyrtoków i trolli internetowych, spirytyzm został wyparty przez figlarny spirytusizm miodulowy.

Powracając jednak do Króla – cała sprawa była od początku oszustwem, autorzy nawet podpisali nagrania jako fałszywe, co jednak lud całkowicie świadomie zignorował. Legenda żyje, dolary płyną. Tu właśnie dostrzec można nowe pole działania naszych organizacji – prezes Szymeczek może się zacząć przebierać za Morcinka, prezes Stopa za Hadynę, podamy kilka relacji naocznych świadków, przedrukujemy kilka nieostrych zdjęć i sensacja jak malowana! Niech odżyją giganci Zaolzia!

darek.jedzok@gmail.com

PRZY OKAZJI UROCZYSTOŚCI NA WESTERPLATTE PUTIN WYTKNĄŁ POLAKOM 1938 ROK...

Zaolzie to nie Katyń!

Przed przyjazdem do Polski na wtorkowe obchody 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej premier Władimir Putin napisał artykuł dla „Gazety Wyborczej", w którym przedstawił swój pogląd na wydarzenia historyczne, o których ocenę Polacy spierają się z Rosjanami, i m.in. potępia układ Ribbentrop-Mołotow. Jest też mowa o... Czechosłowacji i zajęciu przez Polaków Zaolzia. Temat wzbudził gorące dyskusje i sporo kontrowersji.

Putin przypomina w liście, że w 1938 roku Polacy również wysunęli ultimatum wobec właśnie parcelowanej przez Hitlera Czechosłowacji, a następnie zajęli Zaolzie: *(...) Proponuję więc nam dzisiaj, byśmy bez zastanowienia i bez wahania przyznali, że jedynym „spustem" II wojny światowej stał się radziecko-niemiecki pakt o nieagresji z 23 sierpnia 1939 roku. Zwolennicy takiego stanowiska nie zadają sobie elementarnych pytań – czy Układ Wersalski, który podsumował I wojnę światową, nie pozostawił po sobie mnóstwa „ładunków z opóźnionym zapłonem"? Najważniejszy z nich – to nie tylko fakt klęski Niemiec, lecz również ich upokorzenie. Czyż granic w Europie nie zaczęto burzyć znacznie wcześniej niż 1 września 1939 roku? Czy nie było anszlusu Austrii, nie było rozszarpanej Czechosłowacji, kiedy nie tylko Niemcy, lecz również Węgry i Polska w istocie rzeczy wzięły udział w nowym podziale terytorialnym Europy? Tego samego dnia, gdy dokonano zmowy w Monachium, Polska wystosowała do Czechosłowacji własne ultimatum i równocześnie z niemieckimi jednostkami wprowadziła swoją armię do powiatów cieszyńskiego i frysztackiego.*

Z Putinem polemizuje Adam Michnik, redaktor naczelny„Gazety Wyborczej": – *Premier Putin przypomina też wkroczenie wojsk polskich na Zaolzie. Uważamy tę akcję za historyczny błąd polityki polskiej – czymkolwiek byłby uzasadniony; błąd zawstydzający i godny potępienia. Ale i tu nie możemy dopatrzyć się żadnej symetrii. Dość porównać postępowanie – z pewnością naganne – polskiej administracji na Zaolziu z postępowaniem administracji stalinowskiej na obszarach zagarniętych po 17 września. Polacy nie urządzali tam żadnych wywózek, nie mówiąc już o zbrodniach na podobieństwo katyńskiej. (...) I nigdy żaden z polityków polskich nie wypowiedział nikczemnej frazy, że nareszcie zniknęła z mapy Czechosłowacja, ten „bękart pokraczny Traktatu Wersalskiego". A tak właśnie wypowiedział się o Polsce Wiaczesław Mołotow, sowiecki minister spraw zagranicznych, w październiku 1939 r. Nad tymi słowami nigdy Polacy nie przejdą do porządku dziennego, nigdy ich nie zapomnimy. To jest składnik naszej pamięci narodowej. Dla nas – jak dla wielu demokratów rosyjskich – Stalin był zbrodniarzem i agresorem; ten twórca państwa Gułagu w pełni był porównywalny z Hitlerem.*

Fot. ARC

Premierzy Donald Tusk i Władimir Putin na molo w Sopocie 1 września.

Dr Bogdan Musiał, historyk Instytutu Pamięci Narodowej dla „Naszego Dziennika": – *Zajęcie Zaolzia rzeczywiście nie było zbyt fortunnym posunięciem, moment nie był szczęśliwy. Chociaż faktycznie Polacy mieli rację, ponieważ Czesi podstępnie zajęli Zaolzie w 1919 r. i wymusili na Polsce akceptację tego stanu rzeczy. Polska nigdy się z tym jednak nie pogodziła. Przyszedł rok 1938 i Polacy się odegrali, co nie było mądre o tyle, że legitymizowało to Hitlera, ale z tym rozbiorem to nie tak do końca. Należy wspomnieć, iż na Zaolziu nie było deportacji, nie było rozstrzeliwań, zatem trudno je porównywać ze Związkiem Sowieckim, który wszedł na Kresy i dokonywał tam czystek etnicznych. To jest zasadnicza różnica i nie można tych dwóch rzeczy porównywać.*

Wybrał: (two)

FELIETON

Walka o pamięć

Przy okazji obchodów 70. rocznicy rozpętania II wojny światowej staliśmy się świadkami niezwykle ważkiej walki, jaka przetacza się przez całą Europę – walki o pamięć. Wbrew nawoływaniom z minionego dwudziestolecia, aby zostawić historię historykom (bo po cóż maluczkim grzebać się w zagmatwanej przeszłości, a nuż coś tam znajdą jeszcze...), wydarzenia związane z rokiem 1939, a przede wszystkim ich interpretacja, nadal są żywe w polityce międzynarodowej i mają na nią niebagatelny wpływ.

Ale przede wszystkim ich interpretacja – bowiem zgodnie z uwagą jednego z bohaterów „Roku 1984" George'a Orwella, że w odróżnieniu od przyszłości, której nie znamy, a tym samym nie mamy na nią wpływu, to na przeszłość jak najbardziej, i zawsze możemy ją zmodyfikować, a to chętnie czynione jest obecnie w państwach, na które spada współodpowiedzialność za rozpętanie najstraszliwszej wojny w dziejach Europy.

Poniedziałkowa (31. 8.) „Gazeta Wyborcza" opublikowała artykuł rosyjskiego premiera Władimira Putina zatytułowany „List do Polaków", w którym dzieli się on swoją interpretacją genezy II wojny światowej. Uważa, że ci, którzy przyczynę wybuchu owego konfliktu dostrzegają w pakcie Ribbentrop-Mołotow „nie zadają sobie elementarnych pytań – czy Układ Wersalski, który podsumował I wojnę światową, nie pozostawił po sobie mnóstwa »ładunków z opóźnionym zapłonem«?" Najważniejszy z nich – jego zdaniem – był „nie tylko fakt klęski Niemiec, lecz również ich upokorzenie".

Szermowanie pojęciem „upokorzonych Niemiec" przez byłego rezydenta KGB w Berlinie brzmi dosyć osobliwie. Czy używa tego sformułowania świadomie? Mit „upokorzenia" wyniósł przecież do władzy niemieckich narodowych-socjalistów w 1933 r. Dlaczego jednak powtarza ten hitlerowski slogan premier Federacji Rosyjskiej? Czy to jakaś forma empatii? A może jest to ukłon w stronę partnera, z którym kładzie na dnie Bałtyku „eksterytorialny" gazociąg? Dalej stawia on tezę następującą: „Czyż granic w Europie nie zaczęto burzyć znacznie wcześniej niż 1 września 1939 roku? Czy nie było anszlusu Austrii, nie było rozszarpanej Czechosłowacji, kiedy nie tylko Niemcy, lecz również Węgry i Polska w istocie rzeczy wzięły udział nowym podziale terytorialnym Europy?".

Porównywać można wszystko ze wszystkim. Postmodernizm w literaturze był tego przykładem ale – jak widać – i zachętą. Polityka to nie jest jednak literatura piękna, więc o co chodzi Putinowi? W jego wypowiedzi pojawiają się dwa niebezpieczne elementy. Po pierwsze Rosja od stuleci wciela w życie rzymską maksymę „divide et impera", stąd obecnie stara się doprowadzić do podziałów wśród członków Unii Europejskiej i NATO. Tym razem postanawia przy okazji wbić klin pomiędzy Rzeczpospolitą a Republikę Czeską. A najłatwiej to uczynić posługując się kwestią zaolziańską.

Po drugie, potępianie Traktatu Wersalskiego jest niebezpieczne. Bo mimo swoich niedoskonałości układ ten pozwolił powrócić na mapę Europy – niekiedy dopiero po kilkuset latach – wielu państwom, w tym odwołującej się do tradycji Korony Czeskiej Republice Czechosłowacji, ale i Polsce, której istnienie już raz zostało zakwestionowane przez Moskwę sławetnym stwierdzeniem komisarza Wiaczesława Mołotowa o „pokracznym bękarcie Traktatu Wersalskiego".

Rysownik Krzysztof Krauze, który na łamach „Rzeczypospolitej" dość sarkastycznie komentuje rzeczywistość, zamieścił 1 września obrazek przedstawiający niedźwiedzia zasiadającego za stołem wraz z pszczołami. No i podpis: „Uroczyste posiedzenie niedźwiedzia z pszczołami z okazji 70. rocznicy zniszczenia pasieki".

JAROSŁAW JOT-DRUŻYCKI

HYDE PARK

Czy to grzech?

W dniu, w którym oczy całego świata zwrócone były ku Polsce, stało się coś niezwykłego również dla Zaolzia. Jest chyba wydarzeniem bez precedensu, by w ciągu jednego dnia na jego temat choć pośrednio wypowiedziały się dwie tak znaczące osobistości, jak prezydent Polski i premier Rosji. O dziwo, akurat w tej sprawie przedstawiciele tych dwu krajów, posiadających odmienne wizje XX-wiecznej historii, przemówili jakby zgodnym tonem. Obaj politycy krytycznie odnieśli się do przyłączenia Zaolzia przez Polskę w październiku 1938 roku, nazywając ten akt „naruszeniem integralności terytorialnej Czechosłowacji". Lech Kaczyński mówił na Westerplatte: „Nie byliśmy w Monachium, ale jego efektem było naruszenie integralności terytorialnej Czechosłowacji, które zawsze jest złem, było wtedy, jest i dzisiaj". Prezydent ocenił też, że udział Polski w ograniczeniu suwerenności terytorialnej Czechosłowacji w 1938 roku „był nie tylko błędem, był grzechem, do którego Polska potrafi się przyznać". Premier Putin mówił zaś w kontekście paktu Ribbentrop-Mołotow, że był on co prawda niemoralny, ale był zaledwie ostatnim z serii podobnych układów, wśród których wymienił układ polsko-niemiecki z roku 1934 i – co ważne dla nas – „udział Polski w rozbiorze Czechosłowacji". Widać, że w gąszczu polsko-rosyjskich nieporozumień znalazł się chociaż jeden wspólny punkt widzenia: właśnie sprawa przyłączenia Zaolzia, zgodnie oceniona negatywnie.

I tutaj moje pytanie do historyków: jak panowie oceniają wypowiedź prezydenta Kaczyńskiego, że zajęcie Zaolzia było nie tylko błędem, ale i grzechem? Rozumiem, że wielu wypowiedź ta razi... mnie w każdym razie zaskoczyła ta otwartość, ta jednoznaczność określenia, to bezpośrednie wartościowanie, które rzadko bywa częścią składową języka dyplomacji. Dyplomatyczna była ta wypowiedź jedynie w tym sensie, że zbliżała stanowisko Polski do stanowiska Rosji i Czech (znowu ponad naszymi głowami).

BOHDAN MAŁYSZ

KOMENTARZ

Przepraszamy...

Historyk Grzegorz Gąsior we wstępie do wydanej w ubiegłym roku książki „Zaolzie. Polsko-czeski spór o Śląsk Cieszyński 1918-2008" pisze, że termin „Zaolzie" wywoływał i nadal wywołuje różne skojarzenia, głównie zaś opisywany obszar postrzegany jest od dawna jako problem geopolityczny. Dalej Gąsior pisze: „Sprawy lokalnej społeczności przeważnie traktowano instrumentalnie, nie interesowała się nimi opinia publiczna. Racje mieszkańców Zaolzia i lokalne konflikty uznawano za nieistotne, drugorzędne wobec racji »wyższego rzędu«. W rzeczywistości nie chciano ich dostrzec – były zbyt niewygodne". Po obchodach 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej na Westerplatte, słowach głów państw, komentarzach prasy polskiej i europejskiej, zmieniło się wiele. W powojennej historii polsko-czeskich stosunków tak wielu odniesień do Zaolzia chyba jeszcze nie było. Najpierw rosyjski premier Władimir Putin w liście do Polaków, opublikowanym w „Gazecie Wyborczej", wyrzucił Polsce rok 1938, z kolei Lech Kaczyński – prezydent RP, przemawiając na Westerplatte, powiedział znamienne słowa: „Przyłączenie się Polski do ograniczenia terytorialnego ówczesnej Czechosłowacji było nie tylko błędem, było grzechem, do którego Polska potrafi się przyznać". Wczorajszy „Dziennik" przyniósł nam rozmowę z Janem Sechterem, ambasadorem RC w Polsce. Ten wyraził zaskoczenie, oczywiście pozytywne, słowami Kaczyńskiego, że zajęcie Zaolzia było grzechem. A przecież, abstrahując od zaolziańskiego wątku, rację ma Lech Kaczyński, mówiąc, że Polska potrafi wyciągać rękę. Weźmy choćby list biskupów polskich do niemieckich z 1965 roku, w którym padły słynne słowa: „Przepraszamy i prosimy o przebaczenie". Arcybiskup Sławoj Leszek Głódź uważa go dziś za jeden z fundamentów polityki pojednania oraz wspólnej Europy.

Słowa Lecha Kaczyńskiego inaczej zabrzmią dla mieszkańca stolicy, inaczej dla gdańszczanina, wrocławianina czy poznaniaka, a jeszcze inny wymiar będą miały dla polskich potomków tych, którzy w przededniu wybuchu I wojny światowej zamieszkiwali Śląsk Cieszyński. Procentowy stosunek ludności polskiej do czeskiej (55 do 27) w 1910 r. oraz najstarsza historia mówią same za siebie. Nawiązanie Putina w przemówieniu do Zaolzia, historycznie polskiego, przy agresji wojsk sowieckich, zamordowaniu polskich oficerów w Katyniu, Miednoje, Charkowie i innych miejscach kaźni to głębokie nieporozumienie, na które nie powinno być miejsca w polityce międzynarodowej.

TOMASZ WOLFF

Dobry fundament to Pygmalionek

W wychowaniu i kształceniu dziecka ważny jest dobry, mocny fundament. Jest nim rodzina oraz przedszkole. Podobnie edukację językową należy rozpocząć w oparciu o solidną podstawę. Mając to na uwadze, Centrum Nauczania Języków Obcych Pygmalion otwiera od połowy września kursy języka angielskiego pn. Pygmalionek dla dzieci w wieku od 3 lat. Zajęcia będą się odbywać w Czeskim Cieszynie, Trzyńcu i Ostrawie.

Wiek przedszkolny to najlepszy okres, aby rozpocząć naukę języka obcego. Rodzice nie muszą się więc obawiać, że ich pociecha, która dopiero co opanowała swoją ojczystą mowę, nie będzie sobie radzić. – *Chociaż na zajęciach dla przedszkolaków realizowany jest bardzo konkretny i dość obszerny program, to staramy się to robić na zasadzie zabawy. Dzieci bawią się, uczestniczą w przygotowanych grach, śpiewają piosenki, uczą się zabawnych, tradycyjnych angielskich wierszyków i rymowanek. Nauka staje się wówczas przyjemnością, dzieci zapominają o tym, że się uczą, bo tak wspaniale się przy tym bawią* – mówi Petr Vlk, dyrektor do spraw metodyki.

Na zajęciach oprócz podręczników kursowych i płyt wykorzystywane są ciekawe rekwizyty specjalnie dobrane do poszczególnych zajęć, kolorowe plansze z zabawnymi ilustracjami i karty obrazkowe, plakaty, gry planszowe, kolorawanki, puzzle... To wszystko przeplatane jest mini-historyjkami i mini-inscenizacjami po angielsku, śpiewem i muzyką.

– *Małe dzieci są jak gąbki, w wieku do 7 lat wchłaniają niesamowitą ilość informacji. W dodatku bez jakiegokolwiek wysiłku. Nie mają barier człowieka dorosłego, który wie, że uczy się języka obcego i nastawia się w ten czy inny sposób* – wyjaśnia Katarzyna Běčáková, koordynator kursów dla dzieci Pygmalionek.

Fot. ARC
Przedszkolaki poprzez zabawę uczą się języka angielskiego.

Małe dzieci są bardzo entuzjastyczne, ale też bardzo ruchliwe. Nie są w stanie skoncentrować swojej uwagi przez dłuższy. Dlatego zajęcia w Pygmalionku prowadzone są w sposób ciekawy, dynamiczny i bardzo urozmaicony. Lektorzy wspólnie z dziećmi wykonują najróżniejsze czynności (na przykład sklejają zwierzątka z papieru lub przygotowują prezent pod choinkę), jednocześnie opisując je po angielsku. W ten sposób dzieci zupełnie naturalnie przyswajają sobie nowe wyrażenia. W zapamiętywaniu nowych słów świetnie pomagają im też angielskie rytmiczne piosenki oraz krótkie rymowanki z użyciem gestykulacji.

– *Zależy nam na tym, żeby dziecko od najmłodszych lat polubiło język angielski. Żeby poprzez osłuchanie traktowało go jako coś swojego. Nie jest najważniejsze, aby od razu potrafiło wymienić masę nowo poznanych słów. Istotne jest, aby język rozumiało. A wtedy przyjdzie również czas, że dziecko zacznie go nieskrępowanie używać* – dodaje Katarzyna Běčáková. – *Rodzice często pytają, kiedy będą widoczne efekty. Pierwsze efekty są widoczne już po pierwszych paru lekcjach, ale bądźmy cierpliwi. Tak jak w języku ojczystym dziecko najpierw musi osłuchać się, zanim samo zacznie mówić, używać prostych zwrotów. Każde dziecko ma swoje własne tempo.*

Tak jak przedszkole jest pierwszym ogniwem w edukacji dziecka, tak samo Pygmalionek jest pierwszym etapem kształcenia w języku angielskim. W ten sposób Centrum Nauczania Języków Obcych Pygmalion staje się szkołą językową na całe życie, realizującą całościową, perfekcyjnie opracowaną koncepcję nauki języka angielskiego począwszy od trzech lat aż do dorosłości.

Pygmalion s.r.o.
Siedziba:
Smetany 1912/5
737 01 Czeski Cieszyn
tel./faks 558 741 900
pygmalion@pygmalion.cz

Filia Trzyniec:
1 Maja 500
739 61 Trzyniec
tel./faks 558 325 605
trinec@pygmalion.cz
www.pygmalion.cz

(Artykuł sponsorowany) GL-572

CHCESZ UNIKNĄĆ NIEMIŁYCH NIESPODZIANEK?
CHCESZ MIEĆ KONTROLĘ NAD SWOIM ZDROWIEM?
NA MIEJSCU PRZEPROWADZAMY POMIARY:
- ciśnienia krwi
- poziomu cukru we krwi
- poziomu cholesterolu
- tkanki tłuszczowej i wody

Przyjdź do nas!
Skorzystaj z usług naszych farmaceutów!

Akceptujemy karty płatnicze włącznie z cash backiem, bony Vital Sodexho i Cheque dejeuner.
Dla Ciebie KARTA KLIENTA
dla Twoich bliskich BON TOWAROWY.
DAJEMY ZDROWIE W PRZEZENCIE...
Apteka na Ostrawskiej
Kameralna 564/1
Czeski Cieszyn
nr tel. 558 711 631, *www.lekarnanaostravske.cz*
e-mail: *lekarna@lekarnanaostravske.cz*
GL-502

Sportovní areál BYSTŘICE
Vitality Slezsko
OD 9.9.09
AQUA AEROBIK
w godzinach
OD 17:30 - 20:30
ZGŁOSZENIA ORAZ BLIŻSZE INFORMACJE POD NR. TEL. - 558 386 249
GL-451

VOP GROUP, s.r.o.
Lípová 1128, 737 23 Český Těšín
www.vopgroup.cz e-mail vopgroup@vopgroup.cz
PROPONUJEMY US£UGI DLA ZMOTORYZOWANYCH

Warsztat samochodowy 558765285
również przygotowanie pojazdów do kontroli technicznej (STK)
Serwis opon 558765234
sprzedaż opon samochodowych, opony bieżnikowane, felg, akumulatorów na wszystkie rodzaje pojazdów
Autoblacharstwo i autolakiernia 737215887
NOWA STACJA PALIW
Etylina 95 (Natural95), olej napędowy (Nafta)
GL-573

niesamowita oferta!
Škoda **Octavia Tour 1,6 MPI** od **269 900,-**
Octavia Tour 1,6/75 kW
klimatyzacja, ABS+MBA, 2 poduszki powietrzne, zamek centralny, szyby przednie + lusterka el. sterowane, komputer pokładowy, radio MP3, szyby przyciemniane...
Cena od **269 900,-**
Silniki 1,9/74 kW TDI PD
Cena od **299 900,-**

- ekstra zniżki
- promocyjne modele
- korzystne ceny

również pozostałych modelów Škoda i KIA
AUTOSERVIS CZUDEK - autorizovaný dealer značek ŠKODA a KIA
Jablunkov / tel.: 558 359 474, Český Těšín-Chotěbuz / tel.: 558 711 072
www.autoservisczudek.cz
KIA MOTORS
Autoservis CZUDEK
GL-558

ZAINWESTUJ W ZŁOTO
Bezpośrednia sprzedaż złota lokacyjnego w formie sztabek szczerości 99,99% w Trzyńcu! Złoto lokacyjne jest zwolnione z podatku DPH!
Trzyniec, hotel Steel, nr drzwi 504
Godziny otwarcia: Po-Pt: 13,00-17,00
Kontakt: tel.+faks 558 341 692,
www.zlateslitky.eu

GL-515

PIERWSZY OBRAZ WŁADYSŁAWA ĆMIELA ZOSTAŁ UKRADZIONY – TO BYŁ ZNAK

Dwa anioły i sztalugi...

Mam 70 lat, stary chłop ze mnie. W życiu spotkało mnie wiele nieszczęść – Władysław Ćmiel wita się wylewnie. Karwiński malarz jest po zawale i dwóch wylewach. – Na moje szczęście w życiu spotkałem dwa anioły. To moje żony – uśmiecha się.

Zdjęcia: TOMASZ WOLFF

Władysław Ćmiel na tle swoich prac w Galerii Zdrowego Miasta w Karwinie.

To było w mieszkaniu państwa Ćmielów. 15-letni Władek namalował pierwszy obraz w życiu – pejzaż zimowy. Jego matce tak spodobało się dzieło, że postanowiła go oprawić. Tak przygotowany obraz powiesiła na ścianie. Po kilku dniach pejzaż... padł łupem złodzieja.

– *Pomyślałem, że w przeszłości kradli obrazy wielkich twórców, więc może złodziejom spodobał się także mój pejzaż. To mnie tchnęło do dalszej pracy* – wspomina Władysław Ćmiel. Ochoczo zabrał się do pracy. Ukradziony pejzaż nigdy się nie odnalazł.

Prezent na 18. urodziny

Pasja malarska rozwijała się równocześnie z drugą miłością pana Władysława – śpiewactwem. Bardzo szybko zapisał się do Zespołu Śpiewaczo-Muzycznego „Przyjaźń". A że, jak sam przyznaje, zawsze miał dużo do powiedzenia, więc w 1974 roku stanął na czele zespołu. Pełnił dwie funkcje – prezesa i kierownika organizacyjnego. Wracając jednak do dwóch dekad wcześniej... Po pejzażu zimowym Władysław Ćmiel namalował drugi obraz w życiu. Tym razem była to martwa natura, owoce. Podobnie jak z wcześniejszym dziełem, także ten obraz Eugenia Ćmiel oprawiła i powiesiła na ścianie. Tym razem nikt się nie skusił. Później owoce namalował po raz drugi, na 18. urodziny swojej dziewczyny, późniejszej żony, Trudzi. Pana Władysława nie trzeba już było jednak namawiać do artystycznej pracy. Po rozmowie z Bohušem Konečným już wiedział, że będzie malować. Skoczył studia w Ostrawie i od tego czasu przestał liczyć swoje prace.

– *Ile ich łącznie było?*

– *W pewnym momencie rzeczywiście przestałem je liczyć* – odpowiada szybko i zamyśla się, żeby udzielić w miarę precyzyjnej odpowiedzi. – *Obrazów są setki* – dodaje po chwili.

– *A najważniejszy z nich?*

Tutaj przerwa jest dłuższa. Po namyśle, malarz wskazuje na ulicę Marka w Frysztacie.

Wołga artysty

To jednocześnie najdroższy obraz, jaki udało mu się sprzedać. Kiedyś do jego atelier przyszedł mężczyzna, który chciał sprezentować żonie na urodziny obraz. Najbardziej spodobał mu się widok na ulicę Marka. Ćmiel zastrzegł, że sprzeda dzieło, jeśli kupiec zapłaci, tyle, ile on sam wskaże.

– *Już nie pamiętam, ile to dokładnie było. Około 13 tysięcy koron. Ważniejsze było to, na co przeznaczyłem pieniądze. Kupiłem sobie wołgę. Dawno marzyłem o takim samochodzie. Miałem czym wozić sztalugi i płótna* – wspomina artysta. Z tym ostatnim słowem w przypadku naszego bohatera jest trochę kłopotu. Śmieje się, że bardziej od artysty zawsze czuł się malarzem. Artyści kojarzyli mu się ze sceną, występami, bezpośrednim kontaktem z widzem. Choć czasami zdarza mu się, że sam mówi o sobie artysta, to bardziej czuje się tym, który przenosi na płótno rzeczywistość. Z tego uczynił zresztą główny punkt swojej twórczości.

– *Świat nieustannie się zmienia. Utrwalając na płótnie motyw chcę zatrzymać czas. Nigdy nie mam gwarancji, że następnego dnia po malowaniu krajobraz będzie taki sam* – mówi malarz z Karwiny. Dzięki takiemu podejściu do sztuki tematów do prac nigdy mu nie zabraknie. Kiedyś porywał się nawet na takie prace, jak montaż elementów dachu Uniwersytetu Śląskiego, który rósł w oczach naprzeciwko jego atelier. – *Ktoś mi zarzucił, że ta praca pachnie socjalizmem, budową nowego, potężnego budynku. Chodziło mi o coś zupełnie innego. Uchwyciłem moment stawiania dachu, który już się nie powtórzył* – wyjaśnia swoje intencje.

Dwa anioły

Życie nie zawsze rozpieszczało pana Władysława. Jego pierwsza żona Gertruda zmarła na raka, on sam przeszedł zawał i dwa wylewy. Mimo przeciwności losu, dziś czuje się spełniony. Mówiłby jednak pewnie inaczej, gdyby nie spotkał swoich żon.

– *Trudzia to był anioł. Po jej śmierci nie spodziewałem się, że spotkam drugiego anioła. A Janka też nim jest* – nie ma wątpliwości.

To właśnie pani Janina nakręca go do działania. Po wylewach miał wiele miesięcy przerwy. Żona nie dawała jednak za wygraną. Kiedy uznała, że najwyższa pora, by mąż chwycił za pędzel, zaczęła przynosić do domu kwiaty. A później mówiła: „Maluj!". Nie zdążył jeszcze dobrze przenieść na płótno bzów, gdy w pokoju już unosił się zapach piwonii. Kolejne kwiaty lądowały najpierw w wazonie, a potem na płótnie. Józef Wierzgoń w wydawnictwie przygotowanym na karwińską wystawę, piszę o dwóch wielkich pasjach życiowych pana Władysława: „Chociaż nie zdradził śpiewactwa, to w końcu jednak malarstwo zwyciężyło i zawładnęło nim ostatecznie i całkowicie. Czyżby dla rozgłosu i sławy? Jak znam Władka – na pewno nie. Nie byłoby to nawet w jego naturze, zawsze był bowiem człowiekiem skromnym, cichym, małomównym, nie łaknącym rozgłosu. Po prostu malarstwo stało się jego nieodpartą potrzebą życiową, jego zamiłowaniem" – pisze dalej dyrygent „Przyjaźni".

– *Tyle się nagadałem, że... nie wiem, co z tego wyjdzie* – śmieje się pan Władysław na zakończenie. Na pierwszy rzut oka widać, że pracuje przy sztalugach nie dla zaszczytów, sławy czy pieniędzy, ale dla przyjemności. Jest tylko jeden problem.

– *Nawet gdybym żył drugie 70 lat, to bym nie zdążył namalować tego wszystkiego, co bym chciał. Świat nieustannie się zmienia* – uśmiecha się Władysław Ćmiel.

TOMASZ WOLFF

O artyście

20 lipca Władysław Ćmiel skończył 70 lat. Całe życie jest związany z Karwiną. Początkowo mieszkał na Sowińcu, skąd przeniósł się do Nowego Miasta. Później mieszkał w Raju, bo wrócić do Nowego Miasta. Był żonaty z Gertrudą. Małżeństwo przerwała jej śmierć. Od siedmiu lat jego żoną jest Janina. Jest najstarszym z dwójki synów Eugenii i Franciszka. Edward jest od niego o siedem lat młodszy. Pan Władysław ma dwoje dzieci: Danutę i Zbigniewa oraz czworo wnucząt: Agatę, Beatę, Lenkę i Sebastiana.

W czwartek w Galerii Zdrowego Miasta, mieszczącej się w foyer Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie odbył się wernisaż wystawy jego prac. Można oglądać 46 obrazów, stanowiących przekrój jego długoletniej twórczości. Do dziś wiele osób pamięta jego prywatną galerią MAGAL (Mała Galeria), gdzie prezentował nie tylko swoje prace, ale także malarzy regionalnych oraz artystów z różnych zakątków świata. **(wot)**

W bezpośrednim sąsiedztwie Uniwersytetu Śląskiego mieści się bank, który wyrósł na miejscu dawnej pracowni malarza.

Jedna z prac artysty z Karwiny.

»Cieszyńska« zabrzmi u Larischów!

W dawnym Pałacu Larischów, obecnie siedzibie Muzeum Śląska Cieszyńskiego, zapowiada się wyjątkowy wieczór przy utworach Artura Andrusa.

Artysta zaśpiewa m.in. słynną piosenkę „Cieszyńska" (z płyty „Świat wg Nohavicy"), która od kilku miesięcy zdobywa ogromną popularność i przez wielu już została wskazana jako idealny hymn na przyszłoroczne obchody 1200-lecia legendarnego założenia miasta.

– *Chcemy coś zrobić dla Cieszyna. Nie czekamy, aż inni zajmą się jego promocją. Koncert jest jednym z elementów naszych działań w tym zakresie. Razem z Muzeum Śląska Cieszyńskiego realizujemy już m.in. akcję „Najpiękniejsze magnolie kwitną w Cieszynie" i odbywający się w jej ramach Konkurs Poetycki im. Danusi Pawłowicz. Tym razem postanowiliśmy zaprosić do naszego miasta Artura Andrusa, którego „Cieszyńska" osiągnęła już sukces na Liście Przebojów Programu Trzeciego Polskiego Radia i jest dla miasta szansą na sporą reklamę* – informuje Jerzy Tessar z firmy Paté Media, która wraz z muzeum organizuje koncert.

Fot. ARC

Artur Andrus wystąpi w Cieszynie 18 września.

Spotkanie, które ma charakter biznesowy, odbędzie się 18 września o godz. 19.00 i jest przeznaczone przede wszystkim dla firm zainteresowanych promocją regionu. Oprócz koncertu i rozmowy z samym artystą, organizatorzy przewidzieli m.in. atrakcje kulinarne, prezentację firm, losowanie upominków oraz artystyczne niespodzianki.

– *Swoją obecność potwierdziło już wiele przedsiębiorstw z całego regionu. Z wieloma współpracujemy od kilkunastu lat. Mamy nadzieję, że spotkanie pogłębi współpracę, przynosząc korzyść miastu* – podkreśla Jerzy Pawłowicz z firmy Paté Media.

– *Koncert odbędzie się w muzeum, bo to piękne i ważne miejsce, kojarzące się z piosenką. Impreza ma charakter zamknięty i mamy świadomość tego, że nie każdy może sobie pozwolić na udział w niej. Przygotowujemy jednak kolejne przedsięwzięcia i niespodzianki, które będą służyć promocji naszego miasta. Bo niewątpliwie jest ono tego warte* – dodaje Jerzy Tessar.

Wszelkich informacji dotyczących koncertu, nad którym patronat medialny objęła *Gazetacodzienna.pl*, udzielają organizatorzy:

Jerzy Tessar (tel. 602 496 890, *jurek@pate.pl*) i Jerzy Pawłowicz (606 691 513, *biuro@pate.pl*).

JUR/Gazetacodzienna.pl

Spotkanie z ukraińską muzyką

Dyrekcja Gimnazjum Polskiego zaprosiła we wtorek uczniów klas drugich i trzecich na ucztę muzyczną. I to ukraińską. Działający w szkole i pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica" chór „Collegium Iuvenum" udzielił bowiem gościny kolegom-chórzystom z Przemyśla, członkom Młodzieżowego Chóru im. ks. Mychajły Werbyckiego – zespołu mniejszości ukraińskiej w Polsce. Chórzyści wracali właśnie z krótkiego tournée, podczas którego wystąpili w Pradze oraz dali koncert dla społeczności ukraińskiej w Wiedniu. Przejeżdżając przez Czeski Cieszyn skorzystali z noclegu w sali gimnastycznej gimnazjum. We wtorek odwdzięczyli się zaolziańskim przyjaciołom krótkim koncertem. Chórzyści pod kierownictwem dyrygent Olgi Popowicz zaśpiewali kilka ukraińskich pieśni ludowych oraz utworów muzyki cerkiewnej. – *Nasz chór działa od siedemnastu lat, najpierw przy Zespole Szkół Ogólnokształcących z Ukraińskim Językiem Nauczania, obecnie zaś przy przy Stowarzyszeniu Przemyskie Centrum Inicjatyw Kulturalnych „Mytusa"* – powiedział nam kierownik organizacyjny chóru, Bogdan Popowicz. – *Naszym patronem jest mieszkający w Przemyślu w XIX wieku ksiądz greckokatolicki i kompozytor Mychajło Werbycki, autor m.in. muzyki do hymnu ukraińskiego „Szcze ne wmerła Ukrajina". Także jego pieśni śpiewamy podczas koncertów.* Z Zaolzia chór wyjechał do Katowic, gdzie ma dać aż cztery koncerty. Dalszym przystankiem na trasie koncertowej ma być słowacki Wranow nad Toplą, gdzie chór z Przemyśla weźmie udział w festiwalu muzyki duchownej. **(kor)**

Fot. JACEK SIKORA

Młodzieżowy Chór im. ks. Mychajły Werbyckiego z dyrygent Olgą Popowicz na krótkim koncercie w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie.

reklama

Świetna gorzałka
po starych, niskich cenach.
Dla klienta szybki,
bezpłatny internet!
www.palirna-stonava.cz

PALIRNA U ZELENÉ LIPY
GORZELNIA POD ZIELONĄ LIPĄ
1999

735 34 Stonava č. 334
Tel. 59 642 2010,
albo 737841306
Destylaty najwyższej jakości
z dostarczonego surowca
owocowego – sezon 2009/10

GL-560

140 tys. pątników rocznie

Na Jasną Górę w pieszych pielgrzymkach przybywa w ciągu roku około 140 tys. pątników. Podobny poziom utrzymuje się od kilku lat – wynika z danych statystycznych przedstawionych przez biuro prasowe sanktuarium.

Notowane we wcześniejszych latach zmniejszenie liczby pątników paulini jasnogórscy tłumaczą przede wszystkim kilkumilionową emigracją Polaków. Skoro w całym kraju zmalała liczba mieszkańców, to nie mogło to nie znaleźć odzwierciedlenia w ogólnej liczbie wszystkich uczestniczących w pielgrzymkach.

W tym roku, do minionej soboty, do Częstochowy dotarło 240 pieszych pielgrzymek, a w nich ponad 140 tys. osób. W całym ubiegłym roku było to prawie 142 tys. wiernych w 250 pielgrzymkach. W ostatnich latach najmniej pątników jasnogórscy paulini odnotowali w 2007 r. – 138 tys. Wyjątkowy pod tym względem był rok 2000, kiedy na Jasną Górę przyszło ponad 194 tys. pątników w 359 pieszych pielgrzymkach. Później z roku na rok liczba pielgrzymów systematycznie spadała, by zatrzymać się na obecnym poziomie – prawie 140 tys.

W opinii rzecznika Jasnej Góry, o. Stanisława Tomonia, pielgrzymki są skarbem narodowym, a same statystyki są imponujące. Jego zdaniem, pisząc w ostatnim czasie o tendencji spadkowej pielgrzymowania, media nie uwzględniają istotnego faktu – skali emigracji, szacowanej na kilka milionów osób. – *Samo więc tylko ujęcie statystyczne, zebranie w słupkach samych liczb, które miałyby obrazować liczbę pątników w minionych latach, tu nie wystarcza. Również dalsze interpretowanie tak uzyskanych wyników, które miałyby jednoznacznie wskazywać na jakąś tendencję spadkową pielgrzymowania, nie oddaje w pełni faktycznej skali pielgrzymowania w Polsce* – uważa o. Tomoń.

W jego ocenie, mimo emigracji i trudności ekonomicznych, pielgrzymki do Częstochowy co roku są bardzo liczne. – *Liczba pielgrzymek wcale nie spadła niespodziewanie nisko, ani liczba w nich uczestniczących nie zmalała nieproporcjonalnie nisko* – zaznaczył.

Zwrócił uwagę, że dopiero przy uwzględnieniu tych czynników ujawnia się rzeczywista skala aktywności religijnej Polaków. – *I wtedy tym mocniej domaga się ona naszego uznania. Tym bardziej zwiększa się w nas szacunek wobec zjawiska tak powszechnego, jak pielgrzymowanie na Jasną Górę* – podkreślił rzecznik. **(r)**

Lucyna Sikora

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Urodziłam się w Łomnej Dolnej, tutaj spędziłam pięć lat, ale później przeprowadziliśmy się z rodzicami do Karwiny. Wróciłam tutaj, podobnie jak moja siostra, i już bym nie chciała przenieść się z powrotem do miasta. Czuję się łomnianką z krwi i kości, tutaj poznałam męża, wybudowaliśmy dom i na dobre zapuściliśmy korzenie. Po szkole średniej studiowałam na Uniwersytecie Ostrawskim na Wydziale Pedagogicznym. Przez 16 lat byłam nauczycielką w tutejszej Polskiej Szkole Podstawowej, w tym roku czekała mnie pewna zmiana w moim życiu – zaczęłam pracę w jabłonkowskiej polskiej podstawówce. Do tej pory uczyłam dzieci na niższym stopniu nauczania, teraz w Jabłonkowie będę uczyła tylko języka angielskiego. Interesuje się sportem i turystyką, ale chyba moim najważniejszym hobby są moje dzieci. **(ep)**

Barbara Sikorová

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Mieszkam w Dolnej Łomnej, w tej chwili jestem na urlopie macierzyńskim. Czasu wolnego nie mam zbyt wiele, ale wszystkie wolne chwile wypełnia mi praca społeczna – angażuję się w Miejscowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Z zawodu jestem introligatorem, uczyłam się w Średniej Szkole Zawodowej w Boguminie. Pochodzę z Karwiny, a do Łomnej Dolnej przeprowadziłam się, kiedy wyszłam za mąż. Kiedy tu zamieszkałam, zapisałam się od razu do PZKO, chodziłam na różne nasze imprezy, ale aktywnie działać zaczęłam dopiero po czasie. Od kilku lat jestem w zarządzie Koła, pełnię funkcje skarbnika. Mam dwójkę dzieci, więc cały mój czas wypełnia rodzina i praca w PZKO. **(ep)**

W rodzinnej atmosferze

W Czeskim Cieszynie-Mistrzowicach, niegdyś samodzielnej wiosce, działa aktywnie Miejscowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. – Mistrzowice w historii Śląska Cieszyńskiego pojawiły się w połowie XV wieku, a ich nazwa wzięła się stąd, że były uposażeniem mistrza, czyli dyrektora szkoły cieszyńskiej, który w ramach zapłaty otrzymał pole w naszej miejscowości – wyjaśnia prezes Koła, Daniel Kadłubiec. Pezetkaowcy działają tutaj od 1947 roku.

Zdjęcia: ELŻBIETA PRZYCZKO (4), ARC (3)

Członkowie zarządu Zbigniew Franek (z lewej) i Maria Brodowa, oraz przewodniczący Koła – Daniel Kadłubiec, przed siedzibą PZKO.

Początki

14 stycznia 1948 roku zwołano pierwsze zebranie zarządu Koła. Żeby zdobyć pierwsze fundusze na działalność, postanowiono wtedy zorganizować zabawę towarzyską. Wkrótce przeprowadzono zbiórkę polskich książek w domach w Koniakowie i Mistrzowicach. Na prezesa wybrano Jerzego Dziadka, kierownika tutejszej Polskiej Szkoły Ludowej. Polscy działacze w Mistrzowicach spotykali się w budynku szkolnym. Obiekt, w którym do dziś odbywają się spotkania mistrzowickich pezetkaowców, to dawna polska szkoła wyznaniowa, założona w 1860 roku. Początek polskiego szkolnictwa w tej wiosce sięga jednak roku 1848, kiedy w prywatnym domu Cieńciałów zaczęła działać niewielka szkoła. Wkrótce jedno pomieszczenie, które mieli do dyspozycji uczniowie, przestało wystarczać wobec rosnącej liczby dzieci. Wtedy miejscowy gospodarz, pan Pelar, przekazał za darmo grunt, na którym Polacy postawili własnymi siłami nową szkołę. Początkowo była to placówka wyznaniowa – ewangelicka, z nadejściem wieku XX uczyły się w niej dzieci bez względu na wyznanie. Działała do roku 1975, a do lat 90. istniało tu jeszcze polskie przedszkole. Potem budynek przeszedł na własność zboru ewangelickiego w Czeskim Cieszynie, ale pezetkaowcy mogą dalej z niego korzystać. Polskie dzieci dojeżdżają do szkoły w Czeskim Cieszynie. Od zakończenia II wojny światowej członkowie Koła troszczą się o ogród i budynek, wykonując prace porządkowe i naprawcze, mają też swój wkład finansowy związany z wybudowaniem w ogrodzie podium, ławek, przełaźni, przybudówki, z dostępem internetu itp. Tutaj wielkie zasługi położył Zbigniew Franek, a w przeszłości Henryk Bonczek.

Rok 1959. „Emancypowane" Michała Bałuckiego w wykonaniu miejscowego zespołu teatralnego.

Jesteśmy aktywni

W tej chwili Miejscowe Koło PZKO liczy 108 członków, a w ciągu ostatnich pięciu lat zapisało się do niego około 30 nowych osób. – *Jest wśród nas bardzo liczna średnia generacja, która aktywnie włącza w się działalność. Staramy się organizować imprezy dla dzieci, Dzień Dziecka i Mikołajówkę, a zapraszamy na nie nie tylko polskie dzieci, ale też te chodzące do czeskiej szkoły* – opowiada prezes. – *Zarząd pracuje dobrze, nie ma żadnych międzygeneracyjnych tarć, żadnych waśni, animozji. Myślę, że nasze imprezy cieszą się powodzeniem, przychodzą na nie także Czesi* – ocenia. Jak podkreślają członkowie Koła, dobrze układa się współpraca z władzami miasta. – *Czeski Cieszyn pamięta o nas, zwróciliśmy się z prośbą o dotację i nie odmówili. Już drugi rok z rzędu dostaliśmy od miasta fundusze na działalność sportową i kulturalną* – zwraca uwagę członkini zarządu, Maria Brodowa. – *Władze miasta wiedzą o naszej działalności, jesteśmy widoczni. Informacje o naszych imprezach pojawiają się nie tylko w polskiej prasie, ale na przykład w „Cieszyńskich Minutach" czy „Horyzoncie"* – dodaje Zbigniew Franek.

Koło się bawi

W Mistrzowicach wiele się dzieje. Największa impreza Koła to Bal Śląski, organizowany od 1965 roku. Dużą inicjatywą są też Mistrzostwa PZKO w Biegu na Przełaj – Memoriał Wandy Delong. W tym roku odbędą się po raz 33. Wanda Delong była uczennicą polskiego gimnazjum w Orłowej, łączniczką AK, pod koniec wojny została zastrzelona w mistrzowickim lesie. Spoczywa na miejscowym cmentarzu, podobnie jak dwaj nieznani polscy żołnierze – wszystkimi trzema grobami od lat opiekują się działacze.

Oprócz tradycyjnego balu i biegu na przełaj odbywa się też wiele innych imrpez. – *Co roku wyjeżdżamy na wycieczki, tradycyjnie jeździmy też na kulig do Wisły albo Istebnej, mamy spotkania noworoczne, smażenie jajecznicy, wystawy* – wymieniają członkowie Koła. W Mistrzowicach działa też aktywnie Klub Kobiet, bez którego – jak przyznają pezetkaowcy – nie może się obejść żadna impreza. Dawniej przy Kole śpiewał chór, od roku 1945 prowadzony zawsze przez kolejnych kierowników polskiej szkoły, działał zespół teatralny, który sztuki wystawiał już od 1922 roku.

Wiele imprez odbywało się w gospodzie na Fibakówce, potem jednak ją sprzedano i w latach 90. popadła w ruinę. Tutaj odbywały się wystawy plastyków amatorów, przedstawienia teatralne, akademie, tu też tańczono na tradycyjnych balach. Teraz większość imprez odbywa się w dawnej szkole i przyszkolnym ogrodzie, a bale przeniesiono do Ośrodka Kultury „Strzelnica" w Czeskim Cieszynie.

ELŻBIETA PRZYCZKO

Działacze na tradycyjnym kuligu w Istebnej w styczniu tego roku.

Mistrzowickie Koło PZKO na corocznej wycieczce.

Prezesi MK PZKO Mistrzowice

1947-1952 Jerzy Dziadek
1952-1953 Jan Sedlaczek
1953-1957 Paweł Jedzok
1957-1958 Alojzy Kula
1958-1960 Henryk Faja
1960-1963 Paweł Jedzok
1963 do dziś Daniel Kadłubiec (z kilkumiesięczną przerwą, kiedy prezesowali Stanisław Jedzok i Piotr Wacławik)

W następnym sobotnim numerze zaprezentujemy Miejscowe Koło PZKO w Koszarzyskach.

ANKIETA

O pracy w Kole opowiadają jego członkowie

Barbara Żyłowa

Działam w Klubie Kobiet, są tam starsze panie z naszego Koła. Potrzebujemy jednak pomocy i inspiracji od młodych, a tych u nas brakuje. Młode osoby, które są u nas zapisane, przeważnie studiują. Niektórzy po szkole wracają, inni zostają gdzieś w świecie. Myślę, że nasze Koło działa dobrze. Jest tu taka rodzinna atmosfera, mamy przyjacielskie, nawet rodzinne stosunki.

Zbigniew Jedzok

Kilkanaście lat mieszkałem poza Mistrzowicami, jakoś tak samo wyszło, że wróciłem i zacząłem się angażować w pracę na rzecz PZKO. Myśle, że musimy tych, którzy studiują czy pracują w innych miastach, jakoś przyciągnąć, zachęcić do powrotu. Staramy się pokazywać, że umiemy się bawić, potrafimy coś zorganizować i jesteśmy zgrani. To chyba najważniejsze.

Roman Żyła

Jako członek zarządu mam różne zadania, pomagam w sprawach gospodarczych, w sporządzaniu statystyk członków czy spisywaniu zużycia energii. Mieszkam tu dopiero od siedmiu lat, wcześniej mieszkałem przez 25 lat w Karwinie, tam też działałem w PZKO. Wydaje mi się, że w naszym Kole panują takie przyjacielskie, rodzinne stosunki, wszyscy się znamy. **(ep)**

POP ART 63

Jeżeli nie lubicie oglądać ruchomych obrazków, to dzisiaj macie pecha – bo trzymacie w rękach PopArt filmowy. Najpierw jednak poznajmy kolejną wybitną postać dziesiątej muzy.

Georges Méliès

Postać prawie już dzisiaj nieznana szerszemu ogółowi wywarła olbrzymi wpływ na rozwój techniki kinematograficznej w latach, kiedy film nadal był bardziej ciekawostką i nowinką technologiczną niż poważną sztuką.

Georges Méliès, zwany „cinemagikiem", urodził się 8 grudnia 1861 roku w Paryżu w bogatej rodzinie właściciela firmy obuwniczej. Ojciec nie miał zrozumienia dla talentu malarskiego swego syna i kazał mu pracować w rodzinnej fabryce. Młody Georges zaczął się jednak interesować sztuczkami magicznymi i gdy tylko zdobył udziały finansowe

w majątku rodziny, założył własną firmę produkującą pomoce dla magików i sztukmistrzów. W 1888 roku kupił teatr, w którym sam występował i zadziwiał publiczność iluzjami skombinowanymi z obrazami wyświetlanymi przy użyciu urządzenia laterna magica. W 1895 roku odwiedził po raz pierwszy projekcję filmu braci Lumiére i oszalał na punkcie ich „obrazkowej maszyny". Gdy po roku udało mu się ją zdobyć, wprowadził kilka poprawek w jej konstrukcji i zaczął produkować własne filmy. Założył firmę produkcyjną i stworzył pierwszy atelier filmowy na świecie. Zdaniem niektórych historyków stworzył w nim ponad 1500 filmów krótkometrażowych, z których do dzisiaj dochowało się około setki – w trakcie I wojny światowej francuska armia odebrała mu około 500 filmów, które roztopiła i przerobiła na... podeszwy do butów.

Méliès był pionierem trików filmowych – stworzył i udoskonalił wiele technik, które do dzisiaj są wykorzystywane w filmach aktorskich i animowanych. Zastosował na przykład metodę animacji poklatkowej (dzięki temu na ekranie pojawiały się i znikały różne postacie i przedmioty), nakładał na siebie kilka taśm, cofał bieg klatek, jako pierwszy kolorował taśmy filmowe.

W 1902 roku zrealizował swoje najwybitniejsze dzieło – 15minutowy film „Wycieczka na Księżyc", zainspirowany powieściami Juliusza Verne'a i H.G. Wellsa. Film zrobił prawdziwą furorę, widzowie w salach kinowych dosłownie krzyczeli z zachwytu – chodziło o pierwszy w historii obraz filmowy opowiadający zwartą historię.

Meliés chciał dystrybuować swój wytwór także w Stanach Zjednoczonych, jednak okazało się, że ubiegł go w tym Edison (który jak wiadomo był niezwykle okrutnym i bezwzględnym biznesmenem) – słynny naukowiec ukradł potajemnie kilka kopii i zaczął je sprzedawać w Ameryce, zbijając krocie i nie oddając autorowi ani centa. „Wyprawa" stanowiła prawdziwą rewolucję filmową, do dzisiaj w podkulturze pojawiają się jej parafrazy – najczęściej cytowana i parodiowana jest scena tarczy księżycowej jako twarzy z rakietą kosmiczną wbitą w oko. Taki obrazek pojawił się na przykład w teledysku do utworu „Heaven For Everyone" grupy Queen, w teledyskach R.E.M. lub Smashing Pumpkins, czy też w kultowym serialu „Futurama".

Méliès był zawsze bardziej entuzjastą niż handlowcem – jego twórczość zainspirowała dziesiątki innych filmowców, a sam ojciec nowej sztuki nie mógł sobie poradzić z ogromną konkurencją. W 1913 roku pod wpływem ogromnego nacisku wywieranego przez wielkie studia francuskie i amerykańskie zbankrutował i zniknął z życia publicznego.

W roku 1928 dziennikarze znaleźli Meliésa żyjącego w ubóstwie i umieścili go w domu starców, gdzie zmarł w 10 lat później i został pochowany na cmentarzu Père Lachaise.

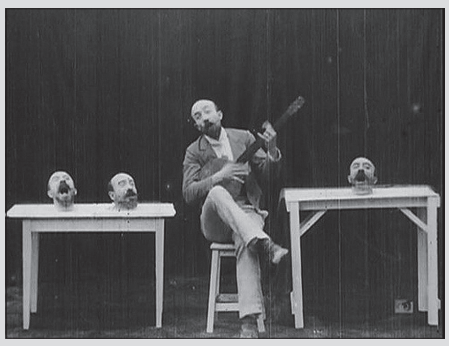

ŚWIEŻE BUŁECZKI

✯ **Janosik. Prawdziwa historia** – nikt już chyba nie wierzył w powodzenie tego projektu, a jednak! Agnieszka Holland dumnie przedstawia swoją wizję przygód Janosika, na razie jednak napotyka na dość silny opór fanów starego serialu telewizyjnego. Ta bariera jest w Polsce raczej nie do pokonania, zobaczymy, jak ta polsko-czesko-słowacka koprodukcja poradzi sobie w pozostałych krajach – w końcu jest Krajčo, jest Labuda, jest Pauhofová.

✯ **Dystrykt 9 (Distrikt 9)** – gratka dla wszystkich fanów gatunku science fiction, przynajmniej wskazują na to pierwsze recenzje i reakcje widzów. Film podchodzący do tematu inwazji kosmitów w stosunkowo oryginalny sposób – goście z kosmosu przylecieli na Ziemię 28 lat temu, jednak stopniowo zostają zepchnięci do olbrzymiego rezerwatu w południowoafrykańskiej dzielnicy. Ciekawa metafora problemu uchodźców i rasizmu. Oby było ambitnie.

✯ **Człowiek na linie (Muž na laně, Man on Wire)** – film dokumentalny przedstawiający „artystyczne przestępstwo stulecia". W 1974 roku francuski śmiałek, linoskoczek Philippe Petit, zdecydował się zrealizować swoje marzenie – przejść po linie rozciągniętej między nowiutkimi wówczas budynkami World Trade Center. Cukierek największych festiwali filmowych, wyśmienita muzyka Michaela Nymana, dramatyczna atmosfera... Warto.

✯ **9 (Číslo 9)** – kolejna dziewiątka w dzisiejszym PopArcie. Długometrażowe rozwinięcie tematu króciutkiego filmiku animowanego, który odniósł duży sukces na festiwalu Sundance oraz w Internecie i otrzymał nominację do Oskara w swojej kategorii. Bohaterem w tej mieszance surrealizmu i postindustrialnej apokalipsy jest Numer 9, pokraczny stwór przypominający rozbitą lalkę-szmaciankę, który budzi się w zniszczonym świecie opuszczonym przez ludzkość. Musi odnaleźć inne stworki swego gatunku, by obronić się przed olbrzymimi mechanicznymi potworami. Interesujący pomysł, błyskotliwa realizacja – z pewnością jeden z najbardziej intrygujących filmów animowanych tego roku.

No, wystarczy już tych męczarni. Wszystkich tych, którzy nie lubią słuchać muzyki i lubią się masochistycznie podręczyć zapraszam za dwa tygodnie do Popartu muzycznego.

Do przeczytania!

Zdjęcia: ARC

Rubrykę przygotował:
DAREK JEDZOK

KRZYŻÓWKA

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 41 utworzą rozwiązanie – aforyzm oraz nazwisko jego autora.

POZIOMO: 1. nonsens, bzdura **7.** sklep z lekami **8.** napój alkoholowy **9.** iskra boża **12.** odmiana w hodowli **13.** wideoklip **16.** polska kraina historyczna **19.** przetwór owocowy **20.** rzepką **23.** nabój **24.** afrykańskie polowanie **25.** słuchowy lub radiowy.

PIONOWO: 2. Producent piwa **3.** wyjątkowy egzemplarz **4.** technika śledcza zajmująca się badaniami porównawczymi linii papilarnych **5.** damasceńska, stopowa, narzędziowa **6.** przedstawiciel podkultury młodzieżowej **10.** autor rozpraw o moralności **11.** umiar w postępowaniu, delikatność **14.** ogon zająca **15.** zimą otula szyję **17.** wydanie **18.** pobory, stałe wynagrodzenie **21.** przełożony męskiego klasztoru **22.** natarcie. **Hata**

1 10	2		34	3		26	4	■	5	■
6	■	■			■		7 25		37	
6		18	■				8	15		
				1	■					
■	■									
■		■	9			39	10 13		11	
				11						
12		27	31					■		4
■	3	■	13	20		23	16		7	
14	■	15 41	■	■		■	■		■	35
16 21				29		17	17 38	■	18	■
	■		■	■		■	19			
								12	40	
20	21	22	22		36		33	■		■
■		■	8	■	23					24
24			30	14		■	5	■	19	■
■	28	■		■	25 2			32		9

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 29 sierpnia:

Poziomo: 1. KAPRYS **7.** PASTOR **10.** ARACHNE **11.** BALSAM **12.** GEPARD **13.** OSTROGA **17.** COCTEAU **20.** RZECZKA **24.** LOBBY **25.** ROSSINI **26.** ZAPINKA **27.** KUTNO **30. MELCHIOR WAŃKOWICZ 37.** BAK **38.** STRZYKWA **40.** ALBATROS **42.** RANCZER **44.** ANORTYT **47.** KALKUTA **51.** AJENT **52.** GRABIEŻ **53.** UZNANIE **54.** KIPER **55.** NOTATKA **56.** AUTOMAT.

Pionowo: 2. AMADO **3.** RUSZT **4.** SAMOA **5.** FANT **6.** OHIO **7.** PEGAZ **8.** SZPIC **9.** OBROK **14.** SULIKO **15.** RYBITWA **16.** GRYZOŃ **17.** CHROM **18.** COSEL **19.** ERICH **21.** ESPOO **22.** ZANNI **23.** APASZ **28.** URBAN **29.** NAKAZ **31.** ELTON **32.** CEZAR **33.** ISKRY **34.** KOBRA **35.** WĄTEK **36.** CZORT **39.** WATAŻKA **41.** LEKTURA **43.** CHEOPS **44.** ARGON **45.** ORANT **46.** TWIST **48.** LUNIT **49.** UZNAM **50.** AFEKT.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka **„Kuchnia chińska"**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 11. 9. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Emilia Sembol** z Czeskiego Cieszyna-Mostów.

ALE HECA

Rozmawiają małżonkowie:
– Co ty właściwie widzisz w tej Marilyn Monroe? Zabierz jej nogi, figurę i twarz, to co ci wtedy zostanie?
– Ty.

✯ ✯ ✯

Więc jednak żenisz się z Barbarą? – pyta Zenek Tadka.
– Przecież mówiłeś, że chcesz z nią zerwać.
– Nie mogę tego zrobić.
– Dlaczego?
– Bo bardzo przytyła i nie mogę zdjąć jej z palca pieścionka zaręczynowego.

✯ ✯ ✯

Zegarek, który od pana kupiłem pół roku temu już się popsuł i jest do wyrzucenia. A zapewniał mnie pan, że wystarczy na całe życie.
– Pan już wtedy bardzo źle wyglądał...

✯ ✯ ✯

W pierwszych dniach naszego małżeństwa codziennie rano budziłam Karola pocałunkiem.
– A potem?
– Po tygodniu kupił sobie budzik.

✯ ✯ ✯

Policjant wychodzi z domu.
– Gdzie idziesz? – pyta żona.
– Nie twoja sprawa!
Na ulicy policjant wsiada do taksówki.
– Dokąd jedziemy?
– Żonie nie powiedziałem, to myślisz, że tobie powiem?

✯ ✯ ✯

Policjant przesłuchuje ofiarę napaści.
– Dlaczego nie wzywał pan pomocy, gdy bandyta zabierał panu zegarek i portfel?
– Bałem się otworzyć usta. Mam złote zęby.

✯ ✯ ✯

Rozmawiają serdeczne przyjaciółki:
– Więc pozujesz temu sławnemu malarzowi?
– Tak. Do obrazu „Kleopatra i żmija".
– A kto będzie Kleopatrą?

✯ ✯ ✯

Rozmawiają dwaj Włosi:
– Słyszałem, że jest pan świetnym pływakiem?
– Tak. Przez kilka lat byłem listonoszem w Wenecji.

✯ ✯ ✯

Jeden z przyjaciół pyta:
– W jaki sposób oduczyłeś się pić?
– Kiedy wróciłem do domu po wódce i zobaczyłem podwójnie żonę i teściową.

SOBOTA 5 WRZEŚNIA

TVP 1
5.35 Szczęśliwa karta **6.45** Smaki polskie **7.00** Dzień dobry w sobotę **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Wiadomości **8.15** Kuchnia z Okrasą **8.40** Garfield **8.50** Ziarno **9.20** Bezpieczna przystań (film USA) **10.10** Alternatywy 4 **11.35** 30. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry **12.20** Pegaz **12.45** Caritas - Tornister pełen uśmiechów **13.00** Wiadomości **13.10** Caritas - Tornister pełen uśmiechów **13.20** Bobaki **13.50** Caritas - Tornister pełen uśmiechów **14.00** Powrót do domu (film kopr.) **15.40** Caritas - Tornister pełen uśmiechów **15.55** Historia Michaela Jacksona **16.45** Caritas - Tornister pełen uśmiechów **17.00** Teleexpress **17.20** 30. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry **18.25** Najgorszy tydzień (film USA) **18.50** Caritas - Tornister pełen uśmiechów **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Polska - Irlandia Północna, Eliminacje Mistrzostw Świata **22.40** Ballistic (film kopr.) **0.15** 4400 (film USA) **1.45** Bez pardonu.

TVP 2
5.30 Echa Panoramy **6.05** Spróbujmy razem **6.35** Świat według Bindi (s.) **7.05** Poezja łączy ludzi **7.15** M jak miłość (s.) **8.10** Barwy szczęścia (s.) **9.10** Kocham cię, Polsko **9.14** Daleko od szosy **12.00** Słodki zakład (film USA) **13.50** Czas honoru flesz **14.00** Familiada (teleturniej) **14.30** Złotopolscy (s.) **15.10** Europejski Festiwal im. Jana Kiepury - Krynica Zdrój **16.10** Kocham cię, Polsko **16.25** Hity na czasie Zielona Góra **17.15** Czas honoru flesz **17.20** Słowo na niedzielę **17.30** Program lokalny **18.00** Stawka większa niż życie **19.05** Kabaretowa scena Dwójki **20.40** Czerwony smok (film kopr.) **22.45** Panorama **23.20** Czas honoru flesz **23.25** Smakosz (film kopr.) **1.05** Eksperyment (film niem.).

TV KATOWICE
5.56 Telekurier - bliżej ciebie **6.14** Oblicza armii **6.37** Raport z Polski **7.45** Aktualności **7.50** Kwiaty, ogrody **8.00** 6 milionów sekund **8.36** Korespondent TVP o poranku **8.41** Przegląd prasy **8.45** Przygód Kilka Wróbla Ćwirka (dla dzieci) **9.12** Info poranek **9.49** Przegląd portali internetowych **10.00** Gość poranka **11.00** Czas seniora **12.02** Etniczne klimaty **12.56** Sposób na zdrowie (mag.) **13.13** Aleja gwiazd na L-4 **14.01** Oblicza armii **15.01** Transporter **16.00** Było, nie minęło **16.45** Aktualności **16.50** Tajemnice historii **17.30** Aktualności **17.45** Made in Silesia **18.00** Aktualności **18.40** Patefon Ujka Ericha **19.00** Śląskie smaki i smaczki **19.32** Męska przygoda (mag.) **20.00** Nieznani sprawcy **21.00** Raport z Polski ekstra **21.45** Aktualności **23.03** Sportowy wieczór **23.31** Bądź modna **0.36** Raport z Polski ekstra.

POLSAT
6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Scooby Doo, gdzie jesteś? **8.15** Historia z domku na prerii **10.15** Ewa gotuje **10.45** Się kręci **11.45** Przygody Merlina (s.) **12.45** Czarodziejki (s.) **14.45** Dom nie do poznania **15.45** Chirurdzy (s.) **17.35** Jaś Fasola **18.15** Wydarzenia **19.00** Turcja - Polska, Mistrzostwa Europy mężczyzn w Turcji **21.00** Fałszywy senator (film USA) **23.15** Trzynaście duchów (film USA) **1.00** Nagroda gwarantowana **2.00** Tajemnice losu.

TVC 1
5.55 Złote rączki **6.10** Lot 29 (s.) **6.35** Niedźwiedź 09 **6.40** Łużycko-serbskie bajki **6.50** Przygody cielaka Kopytko (s.) **6.55** Marcin Marzyciel **7.20** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **7.45** Wszystkie poranki świata: Indie **8.00** Biblia - księga nad księgami **8.20** Kubuś Puchatek: Najlepsze przygody (film anim.) **9.30** Baranek Shaun (s. anim.) **9.40** Pogotowie kulinarne **10.05** Squanto: Ostatni wielki wojownik (film USA) **11.45** Film o serialu „Opowiadaj" **12.00** Wiadomości **12.05** Z metropolii, Tydzień w regionach **12.35** Auto Moto Styl (mag.) **13.10** Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) **13.40** Czy je zechcecie? (mag.) **13.45** Hobby magazyn **14.15** Europejska instrukcja obsługi **14.35** Jalna (s.) **15.25** Manon u źródeł (film fr.) **17.15** Taxi (pr. roz.) **17.45** Czarna wieża (s.) **18.40** Śpiewanki **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na Milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Cuda natury (pr. roz.) **21.20** Duchy Goi (film USA-hiszp.) **23.15** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **23.20** Pani Harris (film USA) **0.55** Śladami 11 września (dok.).

TVC 2
6.00 Czescy Kolumbowie (dok.) **6.30** Wiadomości STV **7.00** Diagnoza **7.20** Bezsilni mocni (dok.) **7.35** Jak się żyje twórcom instrumentów muzycznych (dok.) **7.50** Panorama **8.30** Piękne straty (talk-show) **9.00** Fedor Kaucký (dok.) **9.25** Magazyn folklorystyczny **9.50** Nasza wieś (mag.) **10.10** Magazyn muzyki dętej **10.40** Poszukiwania czasu utraconego (pr. cykl.) **11.00** Uwięzieni w Angoli (dok.) **12.00** Beatlemania (dok.) **12.50** Piątka w Pomarańczy (mag.) **13.25** Game Page (mag.) **13.50** Sabotaż (mag.) **14.20** Simpsonowie (s.anim.) **14.45** Geniusz natury (cykl dok.) **15.35** Kamera w podróży (cykl dok.) **16.30** Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) **16.55** Transmisja meczu hokeja na lodzie 19.30 Kultura.cz (mag.) **20.00** GEN (cykl dok.) **20.15** Słowacja - Czechy (transmisja meczu piłki nożnej) **22.40** Teatr żyje! (mag.) **23.10** Artmix (mag.) **0.05** Noc z Andělem **1.35** Vertigo Quintet (koncert) **2.20** Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA
6.00 Bolek i Lolek (s. Anim.) **6.15** Batman zwycięzca (s. anim.) **6.40** Admirał Bańka atakuje (s. anim.) **7.05** SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) **7.35** Łowca krokodyli (s.) **8.35** Tommy Boy (film USA) **10.30** Grubasek (film czes.) **12.00** Dzwońcie do TV Nova **12.35** Szkoła podstawą życia (film czes.) **14.25** Crusoe (s.) **15.25** Następnym razem będziemy mądrzejsi (film czes.) **17.10** Poprawczak dla pieszczochów **17.50** Przysmaki Babicy (mag. kul.) **18.30** Przyprawy (mag.) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Asterix na olimpiadzie (film kopr.) **22.30** Nieuchwytny (film USA) **0.25** Niebo w błyskawicach (film USA-niem.) **2.25** Dzwońcie do TV Nova.

PRIMA
6.05 Party z kucharzem **6.35** Samuraj Jack (s. anim.) **7.00** Pinky i Mózg (s. anim.) **7.25** Bajer z Bel-Air (s.) **7.50** Pomoc domowa (s.) **8.20** Salon samochodowy **9.10** M.A.S.H. (s.) **10.10** Wyrok (s.) **11.05** Columbo (s.) **12.55** Napoleon i Józefina (film USA) **14.45** Tylko samotni (film USA) **16.50** Tata na wagarach (film USA) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Płytki facet (film USA-niem.) **22.25** American Pie II (film USA) **0.35** Noc w raju (film USA) **2.00** Zadzwoń do jasnowidza.

NIEDZIELA 6 WRZEŚNIA

TVP 1
6.00 Dimitris jedzie do szkoły **6.20** Wyższość uczuć (film USA) **8.00** Tydzień **8.30** Domisie (s. anim.) **9.00** Teleranek **9.30** Łowcy smoków **10.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **13.00** Wiadomości **13.10** Noce i dnie **14.15** Genezis od stworzenia do potopu (film kopr.) **15.50** Kukułka **16.50** EUROexpress **17.00** Teleexpress **17.20** Ojciec Mateusz (s.) **18.10** Jaka to melodia? wydanie specjalne **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Mała wielka miłość **21.15** Sztuka rozstania (film USA) **22.50** Sześć stopni oddalenia **23.45** Między piekłem a niebem (film kopr.).

TVP 2
6.00 Europa XXL - epidemia nadwagi **6.55** Sto tysięcy bocianów **7.25** M jak miłość (s.) **8.20** Barwy szczęścia (s.) **9.15** Kocham cię, Polsko **9.25** Zacisze gwiazd - Michał Chorosiński i Dominika Figurska **10.00** Wojciech Cejrowski boso przez świat **10.35** Milczenie pszczół **11.30** Makłowicz w podróży - Islandia Reykjavik **12.05** Człowiek w żelaznej masce (film kopr.) **13.50** Czas honoru flesz **14.00** Familiada (teleturniej) **14.30** Złotopolscy (s.) **15.05** Szansa na sukces **16.15** Na dobre i na złe **17.05** Czas honoru making off **17.30** Program lokalny **18.00** Hity na czasie - Warszawa **18.50** Tancerze - Kulisy **19.05** Tak to leciało! **20.05** Gladiator (film kopr.) **22.45** Panorama **23.20** Andrzej Wajda ogląda „Popiół i diament" **23.50** Na imię mi Earl (film USA) **00.20** Wina Ikara - Warszawa 1939-1944 **1.25** Stracone miasto (film kanad.).

TV KATOWICE
7.01 Wierzę, wątpię, szukam **7.45** Aktualności **7.50** Koncert życzeń **8.45** Śląska lista przebojów **9.00** Światowiec **10.00** Antysalon Ziemkiewicza **14.00** Sprint przez historię Przemysława Babiarza **14.58** Reportaże z prawdziwego zdarzenia - Lublin 1939 **16.00** Światowiec **16.45** Aktualności **16.50** W poszukiwaniu drogi **17.30** Aktualności **17.42** Śląska lista przebojów **18.00** Aktualności **18.40** Sport sat **20.00** Miejsca przeklęte **21.00** Nieznani sprawcy **21.45** Aktualności **21.55** Hat-trick **22.52** Listy do PRL-u **23.00** Sportowa niedziela **0.04** Zależni nie-zależni **0.30** Antysalon Ziemkiewicza **0.58** Światowiec.

POLSAT
6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Produkcje Myszki Miki **7.45** Gumisie (s. anim.) **8.15** Scooby Doo, gdzie jesteś? **9.15** Kacze opowieści (film USA) **9.45** Wakacje, wakacje i po wakacjach, Franklinie! **10.45** Robin Hood (film kopr.) **12.45** Stożkogłowi (film USA) **14.45** Pierwsze 20 milionów (film USA) **16.50** Kabareton **17.45** Rodzina zastępcza plus **18.50** Wydarzenia **19.30** 13. posterunek **20.00** Skazany na śmierć (film USA) **21.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.05** Kości (s.) **23.05** Motyw (film USA) **1.00** Sport retransmisje.

TVC 1
6.00 Wizytówka **6.20** W dwójkę raźniej (s.) **6.30** Jagoda i Ziółko (s. anim.) **6.40** Pięciu smoków wodniaków (s.) **6.45** Ferda (s. anim.) **7.15** Poranek z Dadą (program dla dzieci) **7.30** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **9.45** Kalendarium **10.00** Kamera na szlaku (cykl dok.) **10.30** Obiektyw (mag.) **11.00** Sprawy kancelarii detektywistycznej Ostrozrak (s.) **12.00** Pytania V. Moravca (pr. dysk.) **13.00** Wiadomości **13.05** Bajka **14.00** Film o filmie „Piekło" **14.25** Kronika obłąkańca (film czes.) **15.50** Retro (mag.) **16.20** Podziemia Czech (dok.) **16.50** TVC (mag.) **17.10** Słowo na niedzielę **17.15** Rodzina Horaków (s.) **18.10** Szkoła Na Výsluní (s.) **18.35** Śpiewanki **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Łapać lekarza (film czes.) **21.35** Ukochana książka - Top 12 **22.00** 168 godzin (pr. publ.) **22.30** Losowanie Sportki i Szansy **22.35** Donna Leon: Krwawa plama (s.) **0.05** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **0.10** Trup jak ja (s.) **0.50** Talk-show J. Krausa **1.35** Podróż po Reykjaviku **2.00** List do Ciebie.

TVC 2
6.50 Wiadomości TVS **7.15** City Folk 2009 - Amsterdam **7.50** Panorama **8.30** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **8.40** Wiadomość od Miroslava Masáka **9.00** Artmix (mag.) **9.55** Świat książek (mag.) **10.10** Film 2009 (mag.) **10.40** Po powierzchni: Film **11.00** Czy je zechcecie? **11.10** Mity i fakty historii: Rasputin (cykl dok.) **12.00** V+W: Szmaciana ballada **14.00** Notes (mag.) **14.45** Historia naturae (film anim.) **14.55** Mieszkanie (film anim.) **15.10** Ogród (film anim.) **15.25** Cichy tydzień w domu (film anim.) **15.45** Kostnica (film anim.) **16.00** Panika w ulicach (film USA) **17.35** Magazyn religijny **18.00** Magazyn chrześcijański **18.15** Skarby świata (cykl dok.) **18.30** Kultura.cz (mag.) **19.00** Moja rodzina (s.) **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Hitler: Historia pewnej kariery (dok.) **22.35** Na pływalni z J. Ježkiem (talk-show) **23.00** Powrót do domu (film USA) **1.05** Herbie Hancock: Possibilities (koncert) **1.50** Cuda natury (pr. roz.).

NOVA
5.40 Królestwo surykatek (cykl dok.) **6.05** Leśni koledzy (s. anim.) **6.40** Bolek i Lolek (s. anim.) **6.55** Batman zwycięzca (s. anim.) **7.20** SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) **7.50** Tajemnice oceanu (dok.) **8.25** Człowiek ze Wschodu (film wł.-fr.) **10.55** Naga broń: Z akt Wydziału Specjalnego (film USA) **12.30** Porwany (s.) **13.30** Moto GP - Grand Prix San Marino (transmisja) **15.05** Pop Corn TV **15.30** Przyjaciel na niepogodę (film czes.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Obywatelskie judo **18.05** Poradnik domowy **19.00** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** CzeskoSłowacka SuperStar **21.25** Drzazgi (mag.) **21.55** Zapłata (filmUSA) **0.10** Piękni (s.) **1.20** Drzazgi (mag.).

PRIMA
6.05 Party z kucharzem (mag. kul.) **6.35** Samuraj Jack (s. anim.) **7.00** Pinky i Mózg (s. anim.) **7.20** Oggy i karaluchy (s. anim.) **7.30** Baby Boom (s.) **7.55** Pomoc domowa (s.) **8.20** Ludzie Hitlera (s. dok.) **9.25** Świat 2009 (mag.) **10.00** M.A.S.H. (s.) **11.00** Partia - wyd. spec. **11.50** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **12.55** Columbo (s.) **14.25** Jedna runda (film USA) **16.45** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Morderstwa w Oxford (s.) **22.05** Na zakręcie (film USA) **23.45** Czarna wdowa (film USA) **1.30** Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 7 WRZEŚNIA

TVP 1
6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** Budzik **9.30** Świat małej księżniczki **9.45** Małe zoo Lucy **10.00** Tam i z powrotem **11.00** Laboratorium XXI wieku **11.25** Goniec kresowy - W obronie polskiej szkoły **11.50** Leksykon PRL **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Taki pomysł **12.40** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? wydanie specjalne **14.20** Wróbel, miejski spryciarz **15.13** Mała wielka miłość **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.55** Gotowi na ślub, kulisy **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Kulisy II wojny światowej **21.30** Warszawa **23.15** Moje serce zostało z wami (film włoski) **1.05** Kojak (s.).

TVP 2
5.45 Sophie - panna młoda mimo woli **6.45** Przystanek edukacja **7.00** Sierociniec dla słoni **7.40** Bibi Blocksberg **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.50** Czas honoru flesz **10.55** Moja rodzinka **11.30** Magnum **12.30** Lotko.tv **13.00** Sto tysięcy bocianów **13.30** Znaki czasu **13.55** Córki McLeoda (s.) **14.50** Tak to leciało! **15.55** Na dobre i na złe **16.55** M.A.S.H. (s.) **17.20** Czas honoru **17.30** Program lokalny **18.00** Polska - Bułgaria, Mistrzostwa Europy mężczyzn w koszykówce **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.35** Kulisy serialu „M jak miłość" **21.40** Tomasz Lis na żywo **22.45** Panorama **23.10** Sport-telegram **23.25** Przypadkowy romans (film kopr.) **1.05** Pułapki zastępczego macierzyństwa.

TV KATOWICE
6.08 Transporter **6.15** Etniczne klimaty **6.29** Światowiec **6.42** Integracja **6.58** Info poranek **7.45** Aktualności **7.50** TV Katowice poleca **8.01** Gość poranka **8.17** Przegląd portali internetowych **8.35** Korespondent TVP o poranku **8.45** Tygodnik regionalny **9.17** Przegląd prasy **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **11.19** Serwis kulturalny **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Ekonomia społeczna **17.00** TV Katowice poleca **17.30** Aktualności **17.42** Tygodnik regionalny **18.00** Aktualności **18.40** 6 milionów sekund **19.10** To brzmi... **19.25** TV Katowice zaprasza **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier - bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.15** Plus minus **22.51** Serwis kulturalny **23.34** Lista Sendlerowej **0.25** Wokół toru **0.58** Minęła 20-ta.

POLSAT
6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy **10.30** Całkiem nowe lata miodowe **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Godzilla (film USA) **22.55** Pieskie szczęście (film USA) **0.55** Prawo miasta **1.55** Nagroda gwarantowana.

TVC 1
5.59 Studio 6 **8.30** Świat Elmo (pr. dla dzieci) **9.00** Kronika obłąkańca (film czes.) **10.25** Aktorzy rysują **11.05** Kamera w podróży **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Rodzina i ja (mag.) **13.50** Słodkie zmartwienia (s.) **14.35** Doktor Quinn (s.) **15.25** Simpsonowie (s.anim.) **15.45** Quiz-show dla dzieci **16.15** Tajemnice Toma Wizarda (s.) **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Dyktando **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Opowiadaj (s.) **21.00** Podróż po Libanonie **21.30** Reporterzy TVC **22.15** Tajne akcje STB (cykl dok.) **22.35** Kiedy ucichną działa (film USA) **0.10** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **0.15** Polityczne spektrum **0.40** Seks w wielkim mieście (s.) **1.10** Słodkie zmartwienia (s.) **1.55** Europejska instrukcja obsługi.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) **9.40** Kalendarium **9.55** Europa dziś (mag.) **10.25** Kultura.cz (mag.) **11.10** TVC (mag.) **11.35** Za szkołę **12.00** Przez nowy próg (mag.) **12.25** Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) **12.40** Taksówka (pr. roz.) **13.10** Sprawy detektywa Partacza **13.35** Anakonda (j. fran.) **13.55** Wyszystkie psy idą do nieba II (film anim.) **15.15** Nieszczęśliwe urodziny Peti Fotki (film anim.) **15.25** Witaj, Czerwony Zamku! **16.25** Przygody nauki i techniki **16.55** Film o serialu „Opowiadaj" **17.10** Miłosna zagrywka (film br.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Kamera na szlaku (mag.) **19.30** Obiektyw (mag.) **20.00** Stulecie latania (cykl dok.) **20.55** Nieznani bohaterowie (cykl dok.) **21.25** Piękne straty (talk-show) **21.55** Pamiętnik Alana Clarka (s.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Q (mag.) **23.40** Lilja 4-ever (film szw.-duń.) **1.25** Świat książek **1.40** Wspaniałe lata bez kurtyny (dok.) **1.55** Skarby świata.

NOVA
5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.30** Na granicy ryzyka (film USA) **11.25** Tescoma ze smakiem (mag.) **11.35** Powrót komisarza Rexa (s.) **12.40** Świat według Bundych (s.) **13.10** Strażnik Teksasu (s.) **14.10** Dowody zbrodni (s.) **15.05** Superman (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** CzeskoSłowacka SuperStar **21.25** Weekend (mag.) **22.05** Dr House (s.) **23.05** Agenci NCIS (s.) **23.55** Ślepa wiara (film kan.) **1.45** Bujne fantazje (s.).

PRIMA
6.35 Moby Dick i Mighty Mightor (s. anim.) **7.10** Oggy i karaluchy (s. anim.) **7.20** Party z kucharzem (mag.) **7.50** Reba (s.) **8.15** Pomoc domowa (s.) **8.45** M.A.S.H. (s.) **9.15** Nowojorscy gliniarze (s.) **10.10** Sprawa dla Sam (s.) **11.05** To morderstwo, napisała (s.) **12.00** Jordan (s.) **12.55** Reba (s.) **13.25** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.55** Czarodziejki (s.) **14.55** Chirurdzy (s.) **15.50** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz-show) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Zgadnij, kim jestem! (pr. roz.) **21.20** Jak zbudować marzenie **22.25** Zabójcze umysły (s.) **23.25** Bliżej (s.) **0.20** Rewir Wolfa (s.) **1.15** Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Dnia 5. 9. 2009 obchodzą Złotą Rocznicę Ślubu nasi Kochani Rodzice

państwo GERTRUDA i JÓZEF KAWULOKOWIE

Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia dużo zdrowia, szczęścia i pomyślności na dalsze wspólne lata składają synowie z rodzinami. GL-570

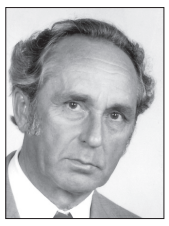

Mądrość i dobroć serca twojego jest przewodnikiem życia naszego. Lat 80 słonko Ci świeci, kochają Ciebie żona i dzieci.

Wczoraj, 4. 9., obchodził swój jubileusz 80. urodzin nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek i Pradziadek

pan JAN MRÓZEK

z Milikowa. Serdeczne życzenia zdrowia, radości z życia składają żona i najbliższa rodzina. GL-565

WSPOMNIENIA

Kto Cię znał, ten w dobrym wspomi, kto kochał, nigdy nie zapomni.

Dziś, 5. 9. 2009, mija 5. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. inż. JÓZEFA ZUCZKA

z Karwiny. Z miłością wspominają najbliżsi. RK-165

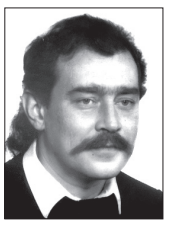

Dnia 6. 9. mija już 7. rocznica śmierci naszego Niezapomnianego

śp. JERZEGO KALETY

z Czeskiego Cieszyna. O chwilę wspomnień proszą, i z całego serca dziękują, najbliżsi. GL-550

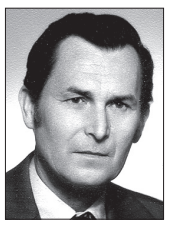

Czas mija, lecz tęsknota i smutek pozostaje...

Dziś, 5 września 2009, mija 5. rocznica śmierci

śp. WŁADYSŁAWA MOJA

Z szacunkiem i wdzięcznością wspominają żona, syn i córka z rodziną. RK-163

Dnia 4. 9. 2009 minęła 1. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. WŁADYSŁAWA STECA

z Ropicy. O chwilę wspomnień proszą rodzice, syn i nabliższa rodzina. GL-571

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Zločin a trest (5, 6, godz. 17.30).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Odlot (5-7, godz. 15.30); Radio łódź (5-7, godz. 17.45); Zapowiedź (5-7, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum**: Odlot (5, 6, godz. 15.30, 17.45; 7, godz. 17.45); Radio łódź (5, 6, godz. 20.00); Bruno (7, godz. 20.00); **KARWINA – Ex**: Para na życie (5, 6, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Epoka lodowcowa 3: Era dinozaurów (5, 6, godz. 15.30, 17.30); Zapaśnik (5, 6, godz. 20.00); Veni, vidi, vici (7, godz. 17.30); **CZ. CIESZYN – Central**: Kac Vegas (5, 6, godz. 17.00), Wrogowie publiczni (5, 6, godz. 19.30); **JABŁONKÓW**: Peklo s princeznou (6,godz. 15.00, 17.00); **CIESZYN – Piast**: Miłość na wybiegu (5-7, godz. 17.30); Prawdziwa historia kota w butach (5-7, godz. 15.30); Wrogowie publiczni (5-7, godz. 19.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Niedziela 6. 9. o godz. 18.30 – Etykieta ślubna, czyli jak uniknąć upadek podczas wesela. Gość programu: Zbigniew Zieliński. Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

BOGUMIN – Klub Kobiet PZKO zaprasza na spotkanie połączone ze smażeniem placków w poniedziałek 7. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CIERLICKO, KOŚCIELEC – Komitet Organizacyjny zaprasza na uroczysty wieczór z okazji 15-lecia Domu Polskiego Żwirki i Wigury 11. 9. o godz. 18.00 (w programie: referaty okolicznościowe, estrada, biesiada towarzyska). Przed imprezą można złożyć kwiaty na Żwirkowisku z okazji 77. rocznicy tragedii lotników, a w DPŻW obejrzeć wystawę fotodokumentacji i modeli samolotów, wziąć udział w mszy św. w intencji Żwirki i Wigury o godz. 17.00 w kościele na Kościelcu.

CZ. CIESZYN – VII Piesza Pielgrzymka z Cz. Cieszyna do Frydku wychodzi 12. 9. o godz. 6.00 z kościoła NSJP w Cz. Cieszynie. Spotkanie popielgrzymkowe (Jasna Góra) odbędzie się 3. 10. w kościele NSPJ o godz. 15.00. W programie msza św., wspomnienia, agape. Spotkanie po pielgrzymce do Wilna odbędzie się 17. 10. w kościele NSPJ o godz. 15.00. W programie msza św., wspomnienia, agape.

CIERLICKO, STANISŁAWICE – Kluby Kobiet oraz Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 10. 9. o godz. 17.00 do DPŻW.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 8. 9. o godz. 15.30.

TRZYNIEC-OSIEDLE – MK PZKO organizuje wycieczkę „Śladami kamiennych kul do Zlína". Odjeżdżamy sprzed DK Trisia 19. 9. o godz. 8.00. Dla członków cena 50 koron, dla sympatyków 100 koron. Zgłoszenia prosimy podawać pod nr. telefonu 728 520 526.

ŁYŻBICE-WIEŚ – MK PZKO organizuje 12. 9. wycieczkę kolarską do Pszczelego miasteczka w Dzięgielowie (Polska). Zbiórka chętnych o godz. 8.30 na przystanku autobusowym Kamionka, przejazd do Końskiej – dworzec kolejowy (dalsza zbiórka koło godz. 9-9.15 za mostkiem w kierunku Harenda-Osówki). Dojazd do Pszczelego miasteczka między godz. 11-12. Na miejscu prelekcja o pszczołach i posiłek z plackami.

ZG PZKO oraz Klub „Dziupla" – Zapraszają 11. 9. o godz. 18.00 na wykład Romana Kaszpera w ramach cyklu Młode Zaolzie. Wykład pt. „Pomostem czy pod mostem. Perspektywy organizacji polskich na Zaolziu" odbędzie się w Klubie „Dziupla".

ZG PZKO I MK PZKO CIERLICKO-KOŚCIELEC – Zapraszają na uroczystość wspomnieniową z okazji 77. rocznicy tragedii Żwirki i Wigury. 11. 9. od godz. 10.00 spotkanie dzieci i młodzieży, od godz. 16.00 spotkanie seniorów na Kościelcu. W ramach obchodów zorganizowano też wystawę modeli samolotów i szybowców w Domu Polskim im. Żwirki i Wigury, która potrwa 11.-18. 9. Szczegółowe inf. na *www.pzko.cz*, wystawę można odwiedzić po wcześniejszym uzgodnieniu pod nr tel. 721 177 573.

UWAGA ABSOLWENCI rocznik 68/69! – Dnia 25. 9. 2009 o godz. 15.00 zapraszamy na spotkanie po 40 latach uczniów klas dziewiątych 68/69 do Polskiej Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Jabłonkowie, a następnie w Pensjonacie Bělá. Inf.: 777 559 434 p. Baron.

ORŁOWA-LUTYNIA – Spotkanie Klubu Kobiet MK PZKO odbędzie się 7. 9. o godz. 16.00 w Domu PZKO.

KONCERTY

KARWINA-FRYSZTAT – Zapraszamy w niedzielę 6. 9. o godz. 16.00 do frysztackiego kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na Festiwal Muzyki Organowej „Karwińskie organy". Grać będzie Ireneusz Wyrwa, udzielający się muzycznie na uniwersytetach w Lublinie i Warszawie. Zabrzmią utwory organowe: D. Buxtehudea, J. Lidóna, D. Zipoli, B. Storacea, M. Surzyńskiego, L. J. A. Lefrébure-Wélya i G. Boveta.

KAMIENIARSTWO »OBELISK«

43–419 **Hažlach** k. Cieszyna
ul. Jastrzębska 1

Nasz przedstawiciel handlowy jest do Państwa dyspozycji
Mirosław Hołubek
tel. 776 296 099
lub 0048 516 193 726
www.obelisk.com.pl

Przyjazd do klienta z pełną ofertą obmiar, projekty, wyceny oraz wszelkie konsultacje są
BEZPŁATNE
Prowadzimy pełną dokumentację przeprowadzanych prac.
Szanowni Państwo, przed dokonaniem wyboru poznajcie naszą ofertę. Serdecznie zapraszamy!

GL-270

Remonty płaskich dachów, balkony, tarasy z papy termozgrzewalnej.
Firma **„NEW SYSTEM DACH"** – Cieszyn, ul. Brożka 13/1; tel.: +48 601 532 642, + 48 603 802 621, +48 33 8525 608.

GL-238

OFERTY

WYNAJMĘ MIESZKANIE 1+1 w Karwinie 6 w okolicach Kowony. Cena do uzgodnienia. Tel.: 737 321 513. RK-166

SPRZEDAM TANIO fortepian. Inf.: 558 712 909 po godz. 18. GL-575

SPRZEDAM PARCELĘ w Żukowie Dolnym. Cena 150 $m^{2.}$ Tel:. 736 436 823, 737 564 000, po godz. 17.00. GL-577

CZYSZCZENIE STUDNI, tel. +420 605 929 616. GL-454

ODKUPIĘ jakiekolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwoń kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-537

Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ
docieplanie elewacji, podbitki (palubky)
przyjmujemy zlecenia na 2009 r. także w systemie dotacji
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915, 774 085 874
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

GL-465

WYSTAWY

TEATR CIESZYŃSKI, Biała Galeria: 5. 9. o godz. 17.00 wernisaż wystawy J. Štrajta „Fotografie".

TEATR CIESZYŃSKI, Wielka Galeria: do 13. 9. wystawa SAP-u „Beskidy".

GALERIA „Zdrowe Miasto", foyer Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie: do 2. 10. wystawa obrazów i rysunków Władysława Ćmiela. Czynna po: 13-17, wt, śr, pt: 10-17, cz: 10--18, nie: 14-17.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury, Karwina: do 27. 10. wystawa Jolanty Lyskové-Petržílkovej „Obrazy, ilustracje, fotografie".

Kongres Polaków w RC poszukuje lekarzy i opiekunów nocnych na Zieloną szkołę nad Bałtykiem, która odbędzie się w terminie 15.-29. 9. 2009. Chętnych prosimy o zgłoszenie się w Kancelarii KP do 9. 9. 2009 w dniach roboczych, pod numerem tel. 558 711 453 lub na e-mail: *kancelaria@polonica.cz*.

GL-518

PROFITERM POLAND ® **www.PROFITERM.com**

PROFITERM GROUP s.r.o. i jej spółka - córka PROFITERM POLAND sp. z o.o. to prosperujące firmy w branży poczty pneumatycznej, działające w RC, Polsce i na Słowacji. Polski poszukujemy kandydatów na stanowisko:

Handlowiec w branży poczty pneumatycznej w RP

Wymagamy:
- wykształcenie średnie lub wyższe, najlepiej techniczne
- bardzo dobra znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
- opanowany jezyk angielski lub niemiecki plusem
- komunikatywność oraz zdolności organizacyjne

Oferujemy:
- zatrudnienie w stabilnej i prosperującej spółce
- interesującą i perspektywiczną pracę
- dobre warunki płacowe, system dodatków i premii
- samochód służbowy, również do prywatnego wykorzystania

Listy motywacyjne wraz z życiorysem w języku czeskim należy wysłać e-mailem: personal@profiterm.com (W temacie prosimy podać stanowisko!) lub pocztą: **PROFITERM GROUP s.r.o.**, Občanská 23, 710 00 Ostrava 10.

GL-566

Firma Landskroon Holding z Holandii
poszukuje osoby do prowadzenia jednostki organizacyjnej na terenie Czech
Zajmujemy się produkcją namiotów eventowych, stoisk targowych, flag, banerów
Posiadamy zakład produkcyjny w Polsce

Oferujemy:
- ciekawą i stałą pracę w młodym teamie
- możliwość bycia szefem dla samego siebie
- samochód służbowy
- szkolenia zagraniczne

Oczekujemy:
- osoby w wieku między 35 a 45 lat
- zdolności organizacyjnych
- znajomość języków (niemiecki lub angielski lub polski) w stopniu podstawowym

Kontakt: Marek Rura, tel: +48 502 243 481, *marek@landskroon.pl*

GL-551

Kamieniarstwo WRZOS

MAMY NAJLEPSZĄ OFERTĘ
Zdobywca I miejsca w ogólnopolskim konkursie na najładniejszy nagrobek roku

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu
Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:
Hažlach, ul. Cieszyńska 20B
Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377
www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Goleszów, ul. Grabowa 4
3 km od przejścia granicznego w Górnej Lesznej

GL-349

GŁOS Ludu Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o., IČO: 00535613 ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny: Wojciech Trzcionka, *trzcionka@glosludu.cz* ◆ Zastępca redaktora naczelnego: Tomasz Wolff, *wolff@glosludu.cz* ◆ Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, *sikoraj@glosludu.cz* ◆ *Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz* ◆ *Elżbieta Przyczko, przyczko@glosludu.cz* ◆ *Martyna Radłowska-Obrusnik, radlowska@glosludu.cz* ◆ Halina Szczotka, *sikorova@glosludu.cz* ◆ Redaktor sportowy: Janusz Bittmar, *bittmar@glosludu.cz* ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e–mail: *info@glosludu.cz* ◆ *www.glosludu.cz* ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno ◆ Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *zakaznickecentrum@mediaservis.cz* ◆ Reklamacje – tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212–4222.

Chcą grać o najwyższe lokaty

Z odmłodzonym zespołem i sporymi ambicjami rozpoczną najnowszy sezon O_2 ekstraligi hokeiści klubu HC Stalownicy Trzyniec. – *Nie zamierzam powtarzać frazesów, że niby najważniejsze jest przebicie się do playoffs. Chcemy grać o najwyższe lokaty, jak zresztą każdy zespół stojący na starcie nowego sezonu* – powiedział „Głosowi Ludu" Eugeniusz Delong, dyrektor generalny trzynieckiego klubu i zarazem prezes zarządu HC Stalownicy Trzyniec. W najbliższą środę Trzyniec zmierzy się w 1. kolejce na wyjeździe ze Slavią Praga.

– *Nie mogliśmy trafić na trudniejszego przeciwnika, ale na tym etapie rozgrywek to nie ma znaczenia. Ambicje i formę faworytów zweryfikują dopiero mecze o punkty* – stwierdził na konferencji prasowej trener Trzyńca, Pavel Marek. Z jaką drużyną przedstawi się Trzyniec w Pradze? – *W letniej przerwie dokonaliśmy w klubie sporych zmian, mam nadzieję, że na lepsze* – stwierdził Marek, który z pozycji dyrektora sportowego klubu pomoże na ławce trenerskiej Břetislavovi Kopřivie. Obaj trenerzy będą mieli równe uprawnienia i z powodzeniem wypróbowali ten model już w końcówce ubiegłego sezonu. Kibice zobaczą Trzyniec znacznie młodszy od tego, który bił się z rywalami w poprzednim sezonie. Pod Jaworowym pożegnano się m.in. z trójką weteranów: Romanem Čechmánkiem, Davidem Moravcem i Lubomírem Sekerášem. Podobno w przyjacielskiej atmosferze, aczkolwiek wypowiedzi Moravca w czeskiej prasie świadczą o czymś zgoła innym. Na pytanie „Głosu Ludu", czy to wiek był główną przyczyną, że nie zostały przedłużone kontrakty z Moravcem i Sekerášem, Eugeniusz Delong odparł: – *To nie był główny powód naszej decyzji. Zadecydowały wymagania finansowe obu panów, nie mamy budżetu bez dna.* Kontrakt z Trzyńcem podpisał w tym tygodniu napastnik Ladislav Kohn. To był najgłośniejszy letni transfer pod Jaworowym. – *Wzmocni konkurencję w ataku* – jest przekonany trener Pavel Marek. 34-letni hokeista w swojej karierze grał też w NHL, ostatnio bronił barw rosyjskiego Nieftiechemika Niżniekamsk. Jeżeli jednak o którymś z trzynieckich zawodników można mówić jako o największym zaskoczeniu, to z pewnością o słowackim bramkarzu Peterze Hamerlíku. 27-letni golkiper pojawił się latem w Werk Arenie na testach i już tu pozostał. Co więcej, przebił się do podstawowego składu, zajmując miejsce Martina Vojtka, który sezon rozpocznie w pierwszoligowym Szumperku.

W nowym sezonie trzynieccy kibice mogą się cieszyć w Werk Arenie na prawie czystą taflę lodową, w najważniejszych sektorach lodowiska bez reklam sponsorów. – *To ukłon w stronę naszych wspaniałych fanów na 80-lecie klubu* – wytłumaczył Delong, który potwierdził też dziennikarzom plany wybudowania nowej hali wielofunkcyjnej. Prace powinne ruszyć w przyszłym roku.

KADRA – bramkarze: Tomáš Duba, Peter Hamerlík; **obrońcy:** Janis Andersons, Mario Cartelli, Josef Hrabal, Jakub Kania, Martin Lojek, Tomáš Malec, Daniel Seman, Jan Výtisk, Lukáš Zíb; **napastnicy:** Jozef Balej, Zbyněk Hampl, Petr Kanko, Ladislav Kohn, Vladimír Kútny, David Květoň, Rostislav Martynek, Lukáš Mičulka, David Ostřížek, Jan Peterek, Vojtěch Polák, Jiří Polanský, Martin Růžička, Roman Tomas.

Przyszli: Duba (Pori), Hamerlík (Kamenogorsk), Lojek (Pardubice), Cartelli (Pilzno), Bobček (Nitra), Hrabal (Modo), Zíb (Liberec), Tomas (Pilzno), Růžička (Znojmo), Kútny (Trenczyn), Kohn (Niżniekamsk).

Odeszli: Čechmánek (koniec kariery), Daneček (Szumperk), Šrámek (Szumperk), Vojtek (Szumperk), Gureň (Litwinow), Vosátko, Bobček (Szumperk), Bartoň (Poprad), Rangl (Szumperk), Kováčik (Nitra), Tomík, Hašek (Szumperk), Vrba (Szumperk), Pánik (Windsor), Pavelek (Szumperk), Podešva (Szumperk), Zeliska (Hawierzów), Hrňa (Hawierzów), Lušňák, Steber (Szumperk), Orsava (Szumperk).

JANUSZ BITTMAR

Fot. MAREK SANTARIUS

Zdjęcie grupowe trzynieckiej drużyny w sezonie 2009/2010, już w nowych dresach.

W SKRÓCIE

■ **DZIŚ WALKA O MUNDIAL W RPA**. Sobota stoi pod znakiem meczów eliminacyjnych do piłkarskich mistrzostw świata. Nas najbardziej interesować będą spotkania pomiędzy Polską a Irlandią Północną (w Chorzowie) i bratobójczy pojedynek Słowaków z Czechami (w Bratysławie). Najlepszą pozycję wyjściową w jesiennej fazie eliminacji mają Słowacy, którzy z dorobkiem 15 pkt. są liderami grupy 3, wyprzedzając Irlandię Płn. (13) i Słowenię (11). Polska zajmuje 4. pozycję (10), Czesi są na 5. miejscu (8).

■ **WYMĘCZONE ZWYCIĘSTWO.** Szczypiorniści Banika Karwina zdobyli kolejne punkty w ekstralidze, pokonując u siebie beniaminka rozgrywek, Przerów. Zwycięstwo 30:26 (17:13) zrodziło się jednak w dużych męczarniach. Banik popełnił aż 18 błędów technicznych. Banik: Mrkva, Lefan – Hanisch 1, Vančo, Śliwka 1, Chudoba 3, Bałwas 2, Faith 5/1, Hanták 4/1, Šulc 2, Mrózek, Petrovský 3, Ivanov 4, Łyżwa 5.

■ **II RUNDA PUCHARU CMZF: AWANS KARWINY I OSTRAWY.** Drugoligowi piłkarze MFK Karwina mieli łatwą przeprawę z HFK Ołomuniec, wygrywając na wyjeździe gładko 4:1 (bramki: 35. Čtvrtníček – 25. i 78. Ficek, 17. Mišinský, 87. Opic). Do III rundy awansował też pierwszoligowy Banik Ostrawa, pokonując na wyjeździe 3:0 Kromierzyż (bramki: 51. Mičola, 78. Zeher, 90. Tchuř). W III rundzie nasze zespoły zmierzą się już z dużo atrakcyjniejszymi rywalami. Karwiniacy trafią w III rundzie na pierwszoligowe Brno, Trzyniec na pierwszoligowy Bohemians 1905, zaś Banik zagra z drugoligową Opawą. Mecze III rundy zaplanowano na 23 września.

■ **POJUTRZE RUSZAJĄ ME KOSZYKARZY**. Od 7 do 20 września w siedmiu polskich miastach 16 najlepszych koszykarskich reprezentacji Starego Kontynentu walczyć będzie o medale mistrzostw Europy. Większość spotkań turnieju kibice obejrzą na żywo w kanałach Telewizji Polskiej. Reprezentacja Polski na pierwszy ogień zmierzy się w poniedziałek z Bułgarią (18.00). **(jb)**

W Boguminie wyrzucono trenera

DYWIZJA

BENESZÓW D. ORŁOWA 0:3 (0:2)

Bramki: 25. i 34. Kopel, 84. Mišanec. Orłowa: Szarowski – A. Věčorek, Prčík, Sochora, Gazda (50. T. Věčorek) – Mišanec, F. Kadlčák, Široký, Šebek (80. Trlifaj) – Z. Kadlčák, Kopel (61. Skácelík).

W rozegranym awansem meczu 15. kolejki Slavia bez większych kłopotów uporała się na wyjeździe z Beneszowem Dolnym. To dopiero drugie zwycięstwo Orłowej, której forma jak na razie przypomina huśtawkę. Kluczowe dla losów środowego meczu były pierwsze dwa gole strzelone przez orłowskiego napastnika Jarmíla Kopela. Gospodarze zmuszeni byli zagrać *va banque*, co tylko grało na korzyść ofensywnie nastawionej Slavii. Wynik ustalił Mišanec.

W innych meczach 15. kolejki: Opawa B – Hranice 2:4, Szumperk – W. Losiny 0:0, Poruba – Rymarzów 4:0, Jakubczowice – Brumow 1:0. Mecz pomiędzy Hulinem a Hawierzowem przełożony został na środę 16. 9. **Lokaty:** 1. Jakubczowice 15, 2. Zlin B 13, 3. Poruba 12,... 7. Orłowa 7, 15. Hawierzów 0 pkt.

MIS. WOJEWÓDZTWA

BOGUMIN HAJ 3:5 (2:3)

Bramki: O. Gábor, Ducar, Kubinski – Šubrt 2, Janíček, Nádvorník, Trupl. Bogumin: Kiza – Pluta, Hejnal, Košťál, Prokš (52. Špryňar) – Kornak, Ducar (90. Peřina) – Kubinski, D. Štverka, Ciesarik – O. Gábor.

Kibice Bogumina niedługo chyba staną w kolejce po rozruszniki serca. Ich pupile grają beznadziejnie. Czwarta przegrana z rzędu kosztowała posadę trenera Václava Štverkę. Jednak to nie trener stracił w meczu z Hajem pięć bramek, a po raz kolejny fatalnie spisujący się bramkarz Kiza. To właśnie obaj bramkarze – Kiza i Skupeň – są piętą Achillesa całej drużyny. W polu gospodarze wcale nie zagrali źle, były nawet momenty bardzo dobrej gry (głównie ze strony Gábora z Kubinskim). Jak przystało na piątą ligę, nie obyło się też bez wulgarnych wyzwisk i rasistowskich okrzyków. Ich adresatem ze strony gości był tradycyjnie już romski napastnik Ondrej Gábor.

FRENSZTAT PIOTROWICE 2:0 (0:0)

Bramki: Černoch, Košelík. Piotrowice: Sabela – Anastazovský (78. Funiok), Bernátik, R. Bielan, P. Klimek – Miko, Dittrich, Lukan, Kumpán – Šuster, Urban.

Sensacyjny wynik zrodził się pod Radhoszczem, gdzie gospodarze kompletnie zaskoczyli faworyzowaną Lokomotywę. Obie bramki były następstwem niepotrzebnych błędów. W 61. minucie piłkę w obronie stracił Klimek, na 2:0 poprawili gospodarze po niedokładnym zagraniu w środku pola.

FRYDLANT CZ. CIESZYN 0:1 (0:1)

Bramka: Groš. Cz. Cieszyn: Pytela – Wałach, Rac, Szmek, Kantor (53. Popelka) – Martinek (51. Hromada), Mendrok, Fikoczek, Hradečný – Groš, Zabelka (68. Šmahaj).

Gospodarzom zabrakło pomysłu na Czeski Cieszyn. Stereotypowe wysokie piłki w pole karne nie czyniły podopiecznym trenera Dalibora Damka żadnych problemów. Trzy punkty zapewnił gościom Groš, z podania Mendroka.

OLBRACHCICE OLDRZYSZÓW 2:1 (2:0)

Bramki: Novák, Kociolek – Párdy. Olbrachcice: Chlebek – Čoček, Čubok, Sikora, Kulhánek – Hánl (20. Kociolek), Neuman, Dorozlo, Stachel – Wojtyna, Novák.

Banik od pierwszych minut narzucił rywalowi swój styl gry. Oprócz dwóch bramek gospodarze także trzykrotnie trafili w słupek. Goście szczęśliwie, bo z rzutu karnego, obniżyli na 2:1, to było jednak z ich strony wszystko.

W innych meczach: Liskowiec – Czeladna 1:0, Wracimów – Hradec n. M. 1:3, P. Polom – Krnów 1:1, Petrzkowice – N. Jiczyn 0:3. **Lokaty:** 1. Liskowiec 12, 2. Czeladna 9, 3. N. Jiczyn 9,... 6. Cz. Cieszyn 8, 7. Piotrowice 7 , 11. Olbrachcice 6, 14. Bogumin 0 pkt. **(jb)**

Festyn Górski na Pasieczkach

Ośrodek wczasowy Pasieczki w Koszarzyskach oraz ZG PZKO organizują w sobotę 12 września tradycyjny Festyn Górski. Początek imprezy o godz. 8.00. W programie festynu przewidziano następujące dyscypliny sportowe: bieg pod górkę (Mielerz – Pasieczki), czasówka rowerowa, turniej drużynowy w siatkówce. Zgłoszenia przyjmuje Henryk Cieślar, tel: 736 103 097. **(jb)**

NASZA OFERTA

PIŁKA NOŻNA – II LIGA: Karwina – Hluczyn, Opawa – Trzyniec (jutro, 17.00). **DYWIZJA:** Hawierzów – Mikulowice, Rymarzów – Orłowa (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** N. Jiczyn – Cz. Cieszyn (dziś, 10.15), Bogumin – Czeladna, Frydlant – Olbrachcice, P. Polom – L. Piotrowice (jutro, 16.30). **I A KLASA:** Dziećmorowice – Stare Miasto, Sucha Górna – Vlčovice, Herzmanice – Lutynia Dolna, Stonawa – Bruszperk (dziś, 16.30), Śmiłowice – Raszkowice, Libhošť – Bystrzyca (jutro, 16.30). **I B KLASA:** Datynie D. – Mosty, Dobra – Szenow, Oldrzychowice – Nydek, Wędrynia – Gródek, Sedliszcze – Karwina B (dziś, 16.30), I. Piotrowice – Gnojnik, Jabłonków – Niebory (jutro, 16.30). **MP KARWIŃSKIEGO:** Żuków G. – ČSAD Hawierzów, F. Orłowa – Cierlicko, Zabłocie – Dąbrowa, TJ Pietwałd – G. Błędowice, Bogumin B – Sj Rychwałd (dziś, 16.30), Wierzniowice – Sj Pietwałd (jutro, 16.30). **MP FRYDEK-MISTEK:** Wacławowice – Bukowiec (dziś, 16.30), Hukwaldy – Nawsie, Dobratice – Piosek (jutro, 16.30). **(jb)**